József; szoboszlai
lapiró, fiu, János;
., fiu, Oszkár; Si-
ány, Margit; Pásti
iu, Sándor; Kecs-
m., fiu, István; 1
4 törvénytelen új-

y Gábor ref., 83
0. Özv. Kardos Jó-
ves, Jánosi u. 89.
g. ev., 78 éves, Ti-
Gábor ref., 33 éves,
váth Antal r. kath.,
u. 11. Pintye Julia
s, Bocskay tér 14.
logh János—Mózer
os—Borsodi Ágnes;
Ilona; Tóth János
t; Szliva János—
isz László—Briszk
Péter—Vavruska Jo-
n—Gyermán Ilona;
ddogh Erzsébet; Va-
retz Lili; Simay
rgit; Radácsi László

üvel szedett szavak
imitanak. — Üzleti
más tarifa. — Fel-
al készséggel szolgá-
Apróhirdetéseket este
lvesz a kiadóhivatal.

n: 32-12.

Ellátás

Izraelita
ást, vagy teljes ellá-
t: Arany János ucca
al szemben). 4537

Oktatás

GYORSÍRÁS
legmodernebb peda-
ek szerint rendkívül
s teljes sikerrel válla-
i vizsga, állami bizo-
— Havi pausál árak:
és 20 pengő. Fried
Középiskolákra és felső
iskolákra képesített
Gépírás, másolás, Piac
ejárat a kapu alatt.

émet oktatás.
edménnyel, 24 óra ha-
engőért. Varga u. 39.
190

es-nyeviskolában
10—15 évet külföl-
t középiskolai szak-
tanítanak. Kálvintér
ia-épületó) 1699

Különféle

Költözésnél
ádiót, antennát juttá-
szerel Borka és Biró
8. 2092

Ingeket,
legszebben és olcsób-
t budapesti képviselet,
u. 15. 1790

Hasas kocák
fele malacért kiadók.
: Péterfia ucca 47.,
rnél. 825

Varrást
llalok, fehérnemű, fel-
s mindenféle javításo-
dég u. 5. 195

Felelős: Thury

jdonos a Debreceni
Ujság vállalat.
tott Nagy Károly és
örforgógépén, Debre-
ucca 49 szám alatt.

10 oldal 10 fillér

SZOMBAT, 1934 OKTÓBER 27. XXX. ÉVFOLYAM 243. SZÁM.

debreceni

független Ujság

politikai napilap

Titulescu szellemi határt kíván Románia és Magyarország között

Névlegessé tenné a határt Titulescu gazdasági egyezménnyel — Németország megerősödése kezdi feldúlni a kisantant államok lelkinyugalmát — „Román államférfi nem volna biztonságban, ha területet adna vissza Magyarországnak"

Ward Price riportja a Daily Mail ben

London, okt. 26. Ward Price a Daily Mailnak Budapestről küldött hosszabb jelentésében kifejti, hogy Németország fokozott megerősödése szemmelláthatólag komoly hatást gyakorol középeurópai szomszédaira, akik kezdik érezni a rájuk nehezedő nyomást és biztosítani akarják helyzetüket.

— Midőn Belgrádban megérkeztem Titulescut, a kisantantértekezlet elnökét, — írja Ward Price, — mi a különbség a kisantant és a balkáni csoport között, Titulescu így felelt:

— Mind a kettő egy és ugyanaz.

A kisantant terjeszkedni akar, — így folytatja a cikk. Eddig csak Romániából, Csehországból és Jugoszláviából állott, amely államok a Magyarországtól szerzett területnyereségeiket akarták megvédeni. Franciaország, amely ugyancsak ellenzi a békemódosítást, állandóan segítette, buzdította és felfegyverezte ezeket az államokat.

Amíg ellenfelünk csak a nyolc millió lakosú Csonka-Magyarország volt, addig a negyvenhatmillió lakosú kisantant biztonságban érezte magát, *Németország megerősödése azonban kezdi veszélyeztetni a kisantantállamok lelki nyugalmát.* Németország ha egyesül Ausztriával, Jugoszlávia közvetlen szomszédja lenne és kétoldalról venné körül Csehországot. Ezért most a kisantant Törökországot, Görögországot és Bulgáriát is be akarja vonni a táborba. Meglehet, hogy Bulgária bizonyos területek visszaadását követeli ajándékul a belépésért. Ezzel kapcsolatban Titulescu a következőket mondotta:

— Nem fontos, hogy Bulgária csatlakozik-e vagy sem. Mi úgy bánunk vele, mintha hozzánk tartoznék.

Még az is meglehet, hogy a kisantant a veszély hatása alatt Magyarország iránt is barátságosabbnak mutatkozik. Ebben a tekintetben Titulescu így nyilatkozott hétfőn Bukarestben:

— Magyarország területek visszaadását követeli. Ez lehetetlenség. Egyetlen élő román államférfiú sem volna biztonságban, ha ehhez hozzájárulna.

Minden határ körül átok és minden határ körül elégedetlenség van. Ezért azt mondom: Tegyük közös határainkat szellemiekké. Kössünk olyan szoros gazdasági egyezményt, amely a magyar-román határt a jövőben pusztán névleges határrá tenné.

Ez a javaslat, természetesen, Romániát jelenlegi területeinek háborítatlan birtokában hagyná, — így folytatja a cikk. — Budapesten sem mutatnak semmiféle hajlandóságot aziránt, hogy a határok szellemesítéséhez hozzájáruljanak. A magyarok nyiltan kételkednek Románia jóhiszeműségében a javaslat végrehajtása tekintetében. A magyar közéleti szereplők és diplomaták azt mondják, hogy

Románia, amely olyan sokmillió magyart hajtott uralma alá, előbb bizonyitsa be a békeszerződések iránti tiszteletét, mielőtt új egyezményt javasol. Szüntesse be a magyar iskolák bezárását, amelyhez az elcsatolt területen lakó magyar kisebbségnek joga van, szüntesse be a magyar nemzetiségü alkalmazottak elbocsátását és ne toloncoljon el magyar családokat Románia távoleső részeibe csak azért, mert gyermekeik az uccán magyarul mertek beszélni.

Hozzáteszi végül a cikk, hogy Magyarország nem akar Németország érdekköréhez csatlakozni.

A magyar nemzeti szellem büszkesége nem nyugodhatnék bele abba, hogy Magyarország a megnagyobbitott német állam függeléke legyen.

Gömbös Gyula miniszterelnök erőteljes vezetése alatt Magyarország leküzdi a gazdasági nehézségeket. Kereskedelmi helyzete újabban javult és rendíthetetlenül ragaszkodik ahhoz a tizennégyéves törhetetlen meggyőződéséhez, hogy Európa az igazság követelményeként és jövő béke érdekében is *méltányosan módositani fogja azokat a határokat, amelyeket a trianoni szerződés alkotóinak elhamarkodottsága és ostobasága Magyarországra kényszeritett.*

Jugoszlávia a marseillei merénylet megtorlásáért

Jeftics, Doumergue, Lebrun és Mária román királyné megdöbbentő beszélgetése a marseillei merénylet felelősségéről — Sándor király az összeesküvések és gyilkossági merényletek légkörében élt — A zágrábi merényletterv és három bűnösének halála

Perics bevallotta: Belgiumban gyüjtötték össze a merénylet előtt az emigráns összeesküvőket

Belgrád, okt. 26. A szkupstina ma délelőtti ülésén mutatkozott be az új Uzunovics-kormány.

Uzunovics miniszterelnök azzal kezdte beszédét, hogy a néhai Sándor király egyformán nagy és magasztos volt a háborúban és a békében. Volt benne bátorság, hogy az egész felelősség súlyát magára vállalja és nemzetének utat mutasson egy jobb jövő felé. Halála pótolhatatlan veszteség az országra nézve, de a merénylők és a gyilkosság értelmi szerzői, ha meg is fosztották Jugoszláviát királyi vezérétől, azt a tervüket nem érték el és sohesem is fogják elérni, hogy elpusztítsák az elhúnyt király művét, az egységes Jugoszláviát. (Nagy tetszés és taps minden oldalon.)

Jugoszlávia egységesítésének müve be van fejezve — így folytatta a miniszterelnök — és Jugoszlávia egész népe rendíthetetlenül tömörül Sándor örököse, II. Péter király trónja körül.

A kormány megfogadja, hogy a néhai király szellemében mindent meg fog adni a fegyveres hatalomnak, amire szüksége van, hogy tovább is oltalmazója és védelmezője lehessen a nemzet legfőbb érdekeinek. (Percekig tartó taps a ház minden oldalán.)

A kormány erős elhatározással és tiszta szándékkal fog sáfárkodni az elhalt király politikai örökségével. Az egész népre, a meglevő szövetséges szerződésekre és a barátságos államok jóindulatára támaszkodva Jugoszlávia meg fogja őrizni józan higgadtságát, de ez nem jelenti azt, hogy ölbe tett kézzel, közömbösen nézi a fejleményeket, sőt ellenkezőlg, mindnt el fog követni, hogy a marseillei mrénylet hátterét felderítsék és a megtorlás ne maradjon el.

Véget kell vetni a bünös akcióknak, amelyek Jugoszlávia ellen irányulnak s ebben a kormány nemcsak a szövetségesekre és a barátokra számit, hanem az egész civilizált világ támogatására is. Jugoszlávia népe e tragikus időkben bebizonyította, hogy egységes és osztatlan s ezt az egységet merényletek nem tudják megtörni, bármilyen oldalról jöjenek is.

A miniszterelnök beszéde után az

elnök berekesztette az ülést.

Az Adeverul Zsivkovicstól féli a régenstanácsot

Bukarest, október 26. Az Adeverulban a Belgrádból visszatért Nasta cikket ír Jugoszlávia politikai helyzetéről. Nasta, miután leírja az elhúnyt Sándor király erőfeszítéseit Jugoszlávia egységének fentartására, azt írja, hogy Sándor bevezethette volna a diktatúrát, — amit a cikkíró nem helyesel — mert a háború után olyan presztizst szerzett magának, hogy mindenki meghajolt akarata előtt.

A régnstanács azonban egészen más helyzetben van, mert a közvélemény egyik tagját sem ismeri s így nincs meg a kívánt tekintélye. Ehez járul Zsivkovics volt miniszterelnök elégedetlensége amiatt, hogy nem kapott helyet a régenstanácsban. Zsivkovics igen nagy tekintélynek örvend a hadseregben s az ő elégedetlensége éppen a válságos pillanatban fosztathatná meg a régenstanácsot a hadsereg szuronyainak erejétől.

INGYENJEGY AZ APOLLÓBA
egy jegyet valt nézért kap hozzá egyet
ÉRVÉNYES 1934 X/27. ingyen
FÜGGETLEN UJSÁG
e szelvény ellenében

A horvát emigránsok francia lapja augusztus 16-án bejelentette a merényletet

Páris, október 26. A marseillei merénylettel kapcsolatban előkerült a horvát emigránsok Nesavisna, Hravcska, Drzava c. lapjának több régebbi száma, amelyek már előre bejelentették Sándor király meggyilkolását. A lap 1934 augusztus 16-iki száma többek között ezeket írja:

Nehogy azt higyje Barthou, Sándor király, Benes és Titulescu, hogy tetszés szerint labdázhatik más népekkel. A sors hamarosan meg fogja őket győzni az ellenkezőjéről.

Ugyanennek a számnak másik cikke többek között ezeket tartalmazza:

Ma még nem tudni, hogy az Ustasa haláos bombája hol és mikor fog felrobbanni. Ma az utolsó Sándor halálos rettegésben várja, hogy Ustasa csapása lesujtson reá. De már ma tudatjuk, hogy a horvát nép csupán vezérei felhivását várja, hogy fegyvert ragadjon és becsületét vérrel mossa tisztára.

London elítéli Magyarország rágalmazását

London, október 26. A Specator a következőket irja: A Magyarország elleni kihivó délszláv sajtótámadásokat nem lehet eléggé súlyosan elítélni. Hasonló sajtóviták mérgezték meg Sándor király megölétése előtt a jugoszláv-olasz viszonyt is és most ugyanazt a gonosz fegyvert használják Magyarország ellen. Mindeddig nem merült fel semmiféle bizonyíték arra, mintha Magyarország a gyilkosokat rejtegetné, vagy mintha nem volna hajlandó választ adni bizonyos hirhedt alak kiadatási kérelmére vonatkozóla.

„Minden képzeletet felülmúló könnyelműséggel fogadják önök az államfőket!"

Francia lap leleplezése Jeftics és Doumergue, Mária királyné és Lebrun elnök drámai beszélgetéséről

Páris, október 26. A Gringoire című párisi hetilap érdekes leleplezéseket közöl azokról a beszélgetésekről, amelyek Jeftics jugoszláv külügyminiszter és Doumergue francia miniszterelnök, valamint Mária jugoszláv királyné és Lebrun elnök között folytak, a marseillei merénylet után.

Jeftics jugoszláv külügyminiszter a marseillei merénylet minden részletének szemtanuja volt — írja a francia hetilap. — Párisba jött és meglátogatta Doumergue-t. Ez utóbbi sokáig vissza fog emlékezni erre a látogatásra. Jeftics minden körülményesség nélkül elmondta a miniszterelnöknek, hogy mi a véleménye a francia biztonsági rendőrség működéről.

Doumergue-et egészen váratlanul érte ez a vádbeszéd. Ég felé emelte a karját, mintha az eget akarná tanuságul hívni ártatlansága bizonyítására. De a jugoszláv miniszter szárazon ismételte:

— Hát nem mondta önnek az önök belgrádi követe, hogy a király az összeesküvések, merényletek, gyilkossági kísérletek légkörében élt?!

S mikor Doumergue a végzetre hivatkozott, Jeftics felsorolta neki mindazokat a merényleteket, amelyektől Sándor király megmenekült a rendőrség éberségé, buzgalma, lankadhatatlan figyelme folytán.

Elmesélte neki a mult decemberben tervezett, de nem sikerült zágrábi merénylet történetét. Három terroristát küldtek ki, hogy gyilkolják meg a királyt. Oreb, Begovits és Podgorelec volt a nevük. Mind a hárman golyószóróval és bombákkal voltak felszerelve. A jugoszláv rendőrség, mely megneszelte a dolgot, négy napig kereste, de nem tudta megtalálni őket. A fogadtatás elrendezésén mindamellett semmit sem változtattak. A gyilkosok a tömegben maradtak, meg sem tudtak mozdulni, egy lépést sem tudtak tenni, mert a rendőrség őrködött. A fogadtatás befejezése után a rendőrség az üldözést tovább folytatta s végül is elfogta őket egy kunyhóban, ahol meghúzódtak. Két napon belül halálra ítélték és kivégezték őket.

Mária román királynénak, Sándor király anyósának a viselkedése is olyan lecke vezetőink számára, amelyet reméllhetőleg nem fognak elfelejteni. Minthogy féltette a kis király életét, mikor Londonból hazavitte, azt kérte, hogy kíséretét kizárólag angol rendőrökből állítsák össze.

Mikor Mária királyné Lebrun elnökkel találkozott, így szólt hozzá:

— Minden képzeletet felülmul, hogy milyen könnyelműen fogadják itt az államfőket! Önök viselik az igazi felelősséget!

Kormányunk nagyszerű temetést akart rendezni Sándor királynak. De az özvegy királyné gúnyos ajkbiggyesztéssel utasította vissza ezt a javaslatot. Így a király koporsójának haladéktalanul el kellett hagyni a baráti és mégse vendégszerető francia földet.

A merénylet mély és jogos felháborodást keltett a jugoszláv nép körében. Hogy ne nőjjön a haragja, a belgrádi kormány elzárta a határt a francia ujságok elől, melyeknek képei világosan mutatják a rendőrség hanyagságát.

Belgium volt a merénylet központja

Belgrád, október 26. A Pravda magánértesülése szerint a Liegeben letartóztatott Perics legutóbbi kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy az összeesküvők különböző európai fővárosokban voltak szétszórva, de az utolsó hónapban a központ Seraing belga községben volt. Itt gyültek össze a terrorista társaság tagjai s köztük gyakran megjelent Pavelics Kvaternikkel egyetemben. A tudósítás szerint azok, akik Sándor királyt halálra ítélték, Párisban, Londonban és Berlinben, valamint más európai fővárosban tartózkodtak, azonban ezek a helyek sokkal veszélyesebbek voltak, mint Seraing.

A vaduzi Gerliczy bárót Bécsben elfogták és kiadják Magyarországnak

Többmillió pengő kicsempészése miatt indul eljárás Gerliczy ellen

Budapest, október 26. *Báró Gerliczy Félix* ügyével két esztendővel ezelőtt sokat foglakozott a magyar közvélemény. Gerliczy báró ugyanis külföldre utazott, ahol különböző pénzügyleteket bonyolított le. A bécsi Nemzeti Bank akkoriban értesítette a budapesi Nemzeti Bankot, hogy Gerliczy Félix báró különböző külföldi valuták vásárlásában óriási forgalmat bonyolított le. A pesti valutarendőrség nyomozni kezdett és megállapította, hogy Gerliczy 1932-ben eladta deszki birtokát és többmillió pengőt külföldre csempészett, Voduzban telepedett meg, ahol megszerezte Liechtenstein fejedelemség állampolgárságát.

Ilyenformán, amikor rájöttek cselekedeteire és nyomozólevelet adtak ki ellene, megmenekült a kiadatási eljárás következményeitől, amennyiben a fejedelemséggel nincs viszonossági szerződése Magyarországnak.

A báró azonban nemrégiben Bécsbe utazott, ahol még emlékeztek a magyar hatóságok által két évvel ezelőtt kibocsátott nyomozólevélre és Gerliczy Félixet őrizetbevették. A kiadaási eljárás máris megindult, de állítólag ez nem fog simán menni, mert — egyes hirek szerint — Gerliczy Félix más ügyből kifolyólag is foglya a Landsgericht fogháznak.

Üzlethelyiség
KIADÓ
Csapó ucca 10. sz. alatt
Ugyanott orvosi rendelőnek vagy irodának alkalmas 2 szoba az emeleten kiadó.

— Szívbetegeknek és érelmeszesedésben szenvedőknek reggel éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József" keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyheségét csakhamar megszünteti.

A Szülők Iskolája tíz éves jubileumi évében értékes előadási programot állított össze

Dr. Veress István ref. tanitóképző intézeti igazgató értekezletre hivta össze Debrecen vezető kulturtényezőit a Szülők Iskolája 1934—35. tanévi munkaprogromjának összeállítása céljából. Az értekezlete megjelentek: dr. *Csürös* Ferenc, *Tóth* Árpádné, dr. *Tatay* Zoltán, *Kiszely* Árpád, *Uray* Sándor, dr. *Novák* József, *Balla* Ernő, *Szemes* Károly, *Tőke* László, *Somorjay* László és dr. *Jánossy* Gyula.

Dr. Veress István megnyitójában rámutatott arra, hogy a Szülők Iskolája immáron 10-ik munkaévét kezdi meg. Ezért minden törekvése odairányult, hogy e jubiláló és munkaprogramja méltó kifejezője legyen annak a céltudatos, épitő kulturmunkának, melyet az intézmény 9 éven át lefolytatott s melynek előadásai iránt a szülők és nevelők érdeklődése évről-évre fokozatos fejlődést mutatott. Javasolta az értekezlenek, hogy a Szülők Iskolája vezetősége a 10 év munkájáról — mintegy 360 előadásról — beszámoló jelentést készítsen, azt nyomassa ki s füzet alakjában bocsássa az érdeklődő nagyközönség rendelkezésére. A javaslatot az értekezlet egyhangú lelkesedéssel magáévá tette s a beszámoló jelentés elkészítésével az elnökséget, illetve Balla Ernő népmüvelési titkárt bizta meg.

A Szülők Iskolája az 1934—35. tanévben lefolytatandó előadásainak témáit, az előadók neveit az elábbiakban jelöli meg:

A serdülő ifjak élete az internátusokban. Előadó: dr. Veress István. A serdülő leányok élete az internátusokban. Előadó: Tóth Árpádné. Az érzelmi élet fejlődése. Előadó: dr. Novák József. Jellemfejlődés az iskolás korban. Előadó: dr. Markovics György. Milyen álláspontot foglaljanak el a szülők a sporttal szemben. Előadó: Somorjay László. A sajtó és az ifjúság. Előadó: Tőke László. Milyen hatása van a mostoha és különváltan élő szülőknek a gyermekek nevelésére. Előadó: Uray Sándor. Az iskola felvilágositó munkája az egészségügy terén. Előadó: dr. Jánossy Gyula. A társadalom kötelességei az iskolával szemben. Előadó: Mellau Márton. Az árvaszék, mint gyermekvédő intézmény. Előadó: dr. Tatay Zoltán. Az iskolai szünidő kérdése. Előadó: Szemes Károly. A kézimunka léleknemesitő hatása az ifjuságra. Előadó: Kiszely Árpád.

A megnyitó előadáson — mely méltó keretekben redeztetik meg — — dr. Csürös Ferenc kulturtanácsnok bevezető beszédet mond. A befejező előadáson pedig Balla Ernő népmüvelésügyi titkár részletesen fog beszámolni e kulturintézmény 10 éves munkájáról

GABÁNYI UTÓDA
Láng Miklós
városunk legrégibb széntelepe a legolcsóbb SZÉN és TUZIFA bevásárlási helye.
CSAPÓ UCCA 28. Telefon 24-49

Köszönöm, hogy a királyi tábla megszabadított a haláltól

— hálálkodott az élet fogytiglani fegyházbüntetéssel sujtott Gádor Béla, akit kötéláltali halálbüntetésre ítélt a miskolci törvényszék hat ember agyonlövetésének vádja miatt — A volt politikai megbízott védője, dr. Vámbéry Rusztem hatalmas jogi érveléssel kelt védelmére az életéért remegő vádlottnak

A debreceni ítélőtábla *Visky*-tanácsa pénteken tartotta meg a hatrendbeli gyilkosságra való felbujtás vádjával terhelt és ezért a miskolci törvényszék által pár hónappal ezelőtt kötél általi halálra ítélt *Gádor* Béla bűnügyének fellebbviteli főtárgyalását.

A vád és halálos ítélet

Gádor Béla 40 éves salgótarjáni lakos, bányamunkás, a vád szerint 1919 júniusában az V. számú munkásezred Mezőcsáton állomásozó 1. zászlóaljának parancsnoksága mellé beosztott politikai megbízott volt. Ebben a minőségében a vádlott parancsokat osztott az egységnek és parancsai még hadműveleti tekintetben is irányadók voltak. Mint ilyen, 1919 június 28-án azt az értesítést kapta a zászlóaljnak Tiszakesziben állomásozó szakaszától, hogy ott 5 férfi és egy nő zászlójeleket adnak a román hadsereg őrseinek, valamint a szakasz embereit arra akarják rábirni, hogy a románoknak rakják le a fegyvert. A vádlott erre kiadta a szakaszparancsnoknak a rendelkezést, hogy

a kémgyanus elemeket azonnal kísérjék át Mezőcsátra és adják át neki.

Ennek megtörténte után a tanuvallomások szerint a hat vádlottat a Koronaszállóban levő

főhadiszállásán megverette, összerugdosta és az egyik férfinek pisztolya agyával beverte a fejét.

Azután a mezőcsáti járásbirósági fogházba kísértette a hat embert. Ő maga pedig, mivel ekkor jelent meg az akkori vörös hadügyminiszter, *Böhm* Vilmos rendelete, amely szerint megfosztja a vörös egységek parancsnokait a rögtönítélő bíráskodás jogától, lement a legénység szobájába és ott azokat arra akarta rábírni, hogy

a rendelet ellenére végezzék ki a gyanusítottakat.

Ezután kívánságát a feltüzelt legénység előtt és *Bak* Dénes szakaszparancsnok, valamint báró *Mendelsohn* József vöröstiszt jelenlétében parancs alakjában is megismételte, majd kijelölt a kivégzés végrehajtására 10 embert és maga is csatlakozván hozzájuk, a gyanusítottakat:

egy nőt és hat férfit kivitték a község határában levő rétre és ott puskalövésekkel megölték.

Az áldozatokat később, a diktatura megbukta után kiásták a dicstelen sírból és megállapították, hogy

a hullák testén a lövések mellett szuronydöféstől eredő sebek is vannak.

A kihallgatott tanuk beigazolták a vádbeli tényállást és a törvényszék ennek alapján a vádlottat — aki tagadta, hogy a kivégzésben bármi része is lett volna, sőt erősen állította, hogy csak a mezőcsáti visszavonulás után szerzett a kivégzésről tudomást és akkor az azt végrehajtó *Bak* Dénest felelősségre is vonta —

kötél általi halálra ítélte el.

Az eljárás során számos szakértőt hallgattak ki arra a körülményre nézve, hogy a vádlott — mint állítja — valóban epileptikus rohamokban szenved-e? A szakértők megállapították, hogy a vádlott valóban az említett bajban szenved, azonban betegsége a vádbeli időben nem eredményezhetett oly nagy fokú rohamokat, amelyek beszámíthatatlanná tették volna a tett elkövetésekor.

Az elítélt tagadja a terhére rótt büncselekményeket

Az ítélet ellen a vádlott fellebbezést jelentett be és így került az ügy a tábla elé. A vádhatóságot dr. *Wattay* József főügyészhelyettes képviselte, míg a vádlott védelmét dr. *Vámbéry* Rusztem, az európai hírű büntetőjogász látta el, aki egyenesen ezért jött csütörtökön Debrecenbe.

Az iratok ismertetése után a vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek és

a terhére rótt cselekményt nem követte el.

Az elnök kérdésére, hogy továbbra is fentartja-e azt az állítását, hogy a háborúban mint törzsőrmester vett részt és számos kitüntetést szerzett, mivel a törvényszék előtt ezzel ellentétes vallomást tett és különben is a rangnak és a kitüntetéseknek az iratokban és egykori ezrede törzskönyvi lapján semmi nyomuk sincsen. A vádlott fentartja állítását, a továbbiak során pedig kijelenti, hogy

a kivégzésre semminemű parancsot nem adott ki, a kivégzésekről tudomása nem volt és mikor tudomására jutott a dolog, azért a kivégzési félraj parancsnokát azonnal felelősségre vonta

és vele csaknem összeverekedett. Tudott a vörös hadügyminiszter rendeletéről, de kijelenti, hogy a hadsereg rendkívül fegyelmezetlen volt és neki, ha személyesen nem volt jelen, nem teljesítették parancsait.

A honvágy hozta haza Gádor Bélát

— Miért jött maga vissza ide — kérdezi az elnök —, hiszen tudta, hogy maga ellen kiadási eljárás is volt folyamatban, még amikor bécsi emigráns volt és tudhatta, hogy a mezőcsáti eseményeket számonkéri a bíróság magától?

— Ártatlanságom tudatában jöttem vissza — feleli a vádlott —, hiszen eszembe sem jutott, hogy ezért engem vonnak felelősségre, amikor nem követtem el. Azért jöttem haza, mert

nagyon vágytam Magyarország után

és Bécsben, később pedig Csehszlovákiában még nyilvános uccai cipőpucolási engedélyt sem adtak a csehek, mert

nem akartam a magyar állampolgárságomról lemondani. Magyar ember vagyok és vágytam haza.

A felbujtást pedig nem követtem el, én csak Egerbaktán tudtam meg az egész dolgot.

Az ítélőtábla elutasítja a további bizonyítási kérelmeket

Ezek után a védő, dr. Vámbéry Rusztem kéri, hogy a tanuk vallomásaiból egyes mondatokat, amelyek a védelem szempontjából fontosak, a tábla ismertesse, illetve ellenőrízze, hogy úgy vannak-e a jegyzőkönyvekben lefektetve. Ennek megtörténte után kéri, hogy a törvényszék által elutasított bizonyításkiegészítést a tábla rendelje el és tanuként kéri többek között *Sazzinger* Lőrinc tábornok, bécsi lakos kihallgatását is arra a körülményre, hogy a vádlott katonai magatartásával és kitüntetéseivel kapcsolatos állításai megfelelnek a valóságnak. Kéri további a vádlott elmeállapotának megvizsgálását és ennek a véleménynek az Igazságügyi Orvosi Tanáccsal való ellenőríztetését. A védő kérelmét rövid tanácskozás után a tábla elutasítja, a végzés ellen a védő semmiségi panasszal él. Ezek után, mivel a főügyészhelyettes csupán az ítélet helybenhagyása mellett foglal állást, a védő megkezdi hatalmas védőbeszédét:

Dr. Vámbéry Rusztem védőbeszéde

— A törvényszék, amikor meghozta ezt a halálos ítéletet — kezdi meg a védő —, arra az álláspontra helyezkedett, amit a régi spártaiak vallottak a magukénak: Ha rövid a kardod, told megy egy lépéssel. Ha rövid a bizonyítékod, told meg egy kis millieurajzzal. Ha nem is bizonyítható a vádlottról,

Nagy HURKAESTÉLY
az „É D E N" vendéglőben.
Egy adag hurka 2 deci borral
70 fillér. Záróra reggel 5-kor

Ma először!
Izgalmak sorozata!
A kinai táncosnő
Főszereplő:
Anna May Wong
Szökés az ördögszigetről
Főszereplő:
Rónald Colman
Ann Harding
DRÁMA
Mindkét film egy előadáson
VIGSZINHÁZBAN
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

hogy a terhére rótt cselekményt elkövette, legalább feltehető legyen róla, hogy elkövette. Nem követhetem a törvényszék indokolását a számomra bizonytalan politikai értékítéletek területére, csupán arra kívánok rámutatni, hogy az a bírálat, amellyel a bolsevizmust illetik, helyénvalóbb annak előidézőjére, a háborúra vonatkoztatva. A terrorista az erőszakot, amelylyel a társadalmi rendet át akarta alakítani, a háborúban, a háborútól tanulta meg. De

itt tulajdonképpen arról van szó, ki bujtotta fel az azóta már felakasztott Bak Dénest erre a hatszoros ölésre.

Tekintettel a bizonyítás hiányos voltára, fel kell tennünk a millieurajz alapján, hogy a vádlott születésétől fogva emberbőrbe bujtatott fenevad és ez a dolog magyarázata. A tanuk azt vallják, hogy retteg tőle egész Tiszacsege, csak az a baj, hogy ugyan e tanuk szerint a vádlott maga sohasem volt Tiszacsegén.

A tanuk vallomását boncolgatja a védő

A törvényszék az éremnek csak egyik oldalát látta meg, de nem az igazság égi fényének világosságánál. A tanuk egyrésze szerint vérszomjas terrorista, a másik rész szerint azonban ez a vérszomjas terrorista védte meg a tanuk vagyoni és személyi biztonságát a vádbeli időben. Vannak tanuk — folytatja a védő —, akik

a vádbeli esemény után semmire sem emlékeztek és most azzal állnak elő, hogy ott voltak a kivégzésnél és színről színre láttak mindent.

Vallomásuk akkori hiányosságát azzal indokolják, hogy féltek, hogy a diktatura visszaállása esetén rettentő boszszút fognak rajtuk állni. Ugyanezek a tanuk a diktatura idején — mint vallomásukból kitűnik — olyan bátrak voltak, hogy — mint maguk mondják — semmisem tarthatta volna vissza őket attól, hogy ne kövessék a kivégzésre menő vöröseket. Úgy látszik, tanuknak egyenlő arányban száll a lábukba a bátorság és ezzel egyidejüleg helyreáll a memóriájuk is. Aztán kifejti a védő, hogy ez a vádlott, aki a harctéren kapott fejsebe következtében balodalára béna, semmiképpen sem rugdoshatta a gyanusítottakat, hiszen akkor is béna volt. Hogy állhat valaki egyik béna lábán? Vagy az egészségesen állott és a bénával rugott? Aztán a vádlottat névről egyik tanu sem ismeri, csupán arról tudják, hogy csak ő lehetett a vérszomjas fenevad, mert sánta. Az az ember pedig, aki revolverrel kísérte az egzekuciós osztagot, sánta. Ugyanakkor volt az 1. zászlóaljnál egy Adler nevű katonai nyomozó is, akinek nemcsak a neve majdnem rokonhangzású, hanem még ráadásul éppen a vádlottal megegyezően, a ballábára sánta is. Ez az ember kövér. A tanuk egyik része azt állítja, hogy ugyanazon a napon látták a vádlottat és egyik tanu szerint sovány, beteges ember, másik szerint erősen kihízott. Hogy hogyan hízhatott meg ilyen rövid idő alatt, azt a tanuk valószínűen maguk sem tudnák megmondani. Ezeket a körülményeket a törvényszék nem vette figyelembe. Ami az indokolást a továbbiakban illeti, a védő szerint az ítélet maga is reménytelenül összetéveszti a felbujtás szándékát az ölési szándékkal. A causális kapcsolat pedig, amely nélkül ilyen vonatkozásban nincs deliktum, nincs sehol. Itt a büntetőjog elemi fogalmainak összetévesztése forog fenn.

Jogi vita az ítélet indokolásáról

Irányadónak fogadta el a törvényszék az azóta jogerős ítélet alapján kivégzett Bak Dénes szakaszparancsnok terhelő vallomását, holott ez az ember a vádlottnak halálos ellensége volt, mert amikor a vádlott a fogházból 1918-ban, ahová sztrájkra való buzdítás miatt vizsgálati fogságba került, kiszabadult, a forradalomkor tiltakozott az ellen, hogy egy közönséges gyilkos, mint Bak, a politikai bűnösökkel egy kategóriába soroztassék. Nincs jobb tisztítószer a saját becsület számára, mint a másokra rákent korom. Ez az ítélet abba a tragikus hibába esik, hogy egyszerre bizonyít túl sokat és semmit sem bizonyít. Ez a jogi túlbuzgalom okozta, hogy a törvényszék a felbujtást is certam personam irányulás nélkül állapította meg s így állapítja meg a praemeditációt is, amelynek a kronologiai motivumait vette irányadónak a kúriai gyakorlattal ellentétben, amely irányadóul a psychologiaikat jelöli meg, de ezt nem lehetett volna ezekből az aztmondjákos tanuvallomások félhomályos tényállásával bizonyítani.

Az ítélet semmi enyhítő körülményt nem vett figyelembe

Ez azóta eltelt csaknem az egész elévülési idő. Hajnal és Pauler szerint ez a legnyomatékosabb enyhítő körülmény. A jogrend nem sub specie aeternitatis fejti ki hatáskörét, ezért van elévülés. Paulust nem lehet Saulus bűnéért elítélni. A törvényszék előállott azzal az etikai túlkövetelléssel, hogy miért nem volt a vádlottnak lelkifurdalása. Hogyan érezzen egy olyan bűnért lelkifurdalást, amelyet nem követett el? Büntetlen előélete nem enyhít, mert vizsgálati fogságban volt. Honnan tudta a törvényszék, hogyha lefolytatták volna az eljárást ellene, el is ítélték volna? Az sem enyhít, hogy a harctéren vitézül viselkedett, mert ez állampolgári kötelesség. Akkor nem alapították volna a vitézi rendet, ha ez olyan állampolgári rendes kötelesség lenne. Az sem enyhítő körülmény, hogy 15 évig nyomorgott, mert nem mondott le a magyar állampolgárságáról és mikor önként hazajött, megmondta a határőröknek, hogy ellene elfogatási parancs van?

Felmentést kér a védő

Hogy állapíthatták meg azt az orvosszakértők, amikor csak most vizsgálták meg a vádlottat, hogy ezelőtt tizenöt évvel ebből a betegségből kifolyólag nem lehetett olyan rohama, amelynek aurája amnésiát eredményezett volna éppen a vádbeli cselekmény elkövetésének napján. Ez tudományos arrogancia az angol orvosszövetség elnökének szavai szerint. Azt mondja az ítélet, hogy az áldozatok nem szolgáltattak okot az elbánásra, amelyben a vádlott parancsa révén részük volt. Nos hát azt majd nem a törvény, de a história fogja eldönteni, hogy hazafiasan viselkedtek-e azok, akik a diktatura idején Magyarországból a sátánt Belzebubbal akarták kiűzetni. A törvényszék felbujtásért ítélte ezt az embert kötélre és ugyanakkor a felbujtást súlyosbító körülménynek is mérlegelte. Ki kellett emelnem ezt az ügyet az érzelmileg túlfűtött légkörből és így talán másképpen billen majd a mérleg. És kérem a vádlott felmentését. Ha azonban a tekintetes ítélőtábla úgy találná mégis... nos én ismerem a tábla judikaturáját és fecsegővé sem akarok válni, ezért én csak ítéletet kérek!

A főügyész válaszol a védelemnek

A védőbeszéd után a királyi főügyészhelyettes emelkedett szólásra és válaszolva a védőbeszédre, a következőket mondotta:

— Nem hagyhatom szó nélkül a védő úr által elmondottakat, amelyek inkább egy politikai vezércikk anyagát képezhetnék. Védőbeszédébe olyan magas nívójú és tisztán elméleti alapokon nyugvó momentumokat vitt bele, amelyek egy jogi szaklapban helytállók volnának, de a jelen üggyel gyakorlati vonatkozásban nincsenek. A vádlott mentalitásának érvényesülése a politikában eredményezte ezeréves hazánk összeomlását. A vádlott közönséges bűnös, mert vélt jogait az áldozatok kivégeztetésekor csak bitorolta. Az ilyen valóban emberbőrbe bujtatott gonosztevő. Tiltakozom az ellen, hogy egy ilyen emberrel kapcsolatosan a spártaiak jelszavát használja a védelem. Ez az ember, aki a saját fajtája... bocsánat, visszavonom, Magyarország ellen ezt követte el, nem számíthat arra, hogy nem létező enyhítő körülményeket tudjanak be a javára. Ez az ember a salgótarjáni sztrájk romboló szelleme volt már előbb is.

Szerény képességeimhez mérten a premeditációt illetőleg sem értek a védelemmel egyet. Ez az ember az első perctől az utolsóig megfontolta cselekménye súlyát. Engem sem vezetnek személyes szubjektív okok. Ezt lovagias felfogás szerint sem lehet bosszúval elintézni. Nem látok bele a vádlott lelkébe, de ezt az embert nem a hazája iránti bűvölet, hanem a gyűlölet hozta haza. Azt hiszem, az én okfejtésem is van annyira világos és bizonyított, mint a védő úré, de szerintem ez az ember azzal, hogy magát harcos rokkantként akarja feltüntetni, visszaél a vitéz harcosnak kijáró erkölcsi elismeréssel. Én ezzel az üggyel lelkiismeretemnek megfelelően foglalkoztam és felelősségem tudatában kérem a törvényszék ítéletének helybenhagyását.

Nincs külön jogi elmélet és gyakorlat

A vádbeszéd elhangzása után a védő kijelenti, hogy kötelessége még pontosan két percig válaszolni a vádbeszédben elhangzottakra:

— Az én előadásom nem lehetett túlmagas nívójú, én becsülöm a királyi táblát annyira, hogy ez az előadás nem lehet magas az itt jelenlevők számára. Sajnálom, hogy ügyész úr más véleményen van az elméletet és a gyakorlatot illetőleg is, mert nincs elmélet, amely ne gyakorlatra is alkalmas volna és nincs elméleti alap nélkül gyakorlat. Azt pedig azt hiszem, nem akarhatja senki elvitatni, hogy ezt a sebet, ami a vádlott fején van és amelyen át a csonthiányos hegg az agy lüktetését is mutatja, a vádlott korcsmai verekedés alkalmával szerezte volna.

A vádlott az utolsó szó jogán: Én nem követtem el a cselekményt

Ezek után a vádlott az utolsó szó jogán a következő kijelentést teszi:

— Én azért jöttem haza, mert vágytam haza és nem vettem fel az osztrák államplogárságot. Én nem követtem el a cselekményt.

Az ítélet: halál helyett életfogytiglani fegyház

Ezután a tanács ítélethozatalra vonul vissza és háromnegyed háromkor hirdeti ki az ítéletet.

A tábla a törvényszék ítéletét a fennforgó anyagi semmiségi okból kifolyólag annak a büntetés kiszabására vonatkozó részét megsemmisíti és a vádlottat életfogytiglani fegyházbüntetésre ítéli el, amelyből hat hónapot kitöltöttnek vesz.

A tanuvallomásokból a tábla megállapította, hogy azok a vádbeli tényállást teljes mértékben beigazolták. A hat ember 1919 június 29-én a vádlott parancsára eltüzelt lövések következtében vesztette életét. A vádlott adta ki a megöletésükre vonatkozó parancsot annak ellenére, hogy jóval előbb felettes parancsnoksága megfosztotta a vörös csapatparancsnokokat rögtönítélő

RÁDIÓ CSERE-AKCIÓ

3+1 Orion 7331. számú készülék megvételénél bármilyen 2 csöves készüléket 50.— pengő értékben beveszünk. Takarékosságra is. Készülékek bemutatása kötelezettség nélkül.

ÜVEGKERESKEDELMI

MODERN KÉPKERETEZÉS ÜVEG-CSISZOLÁS, TÜKÖRGYÁRTÁS
Bergernél
Piac ucca

bíráskodásuk jogától és azt a főparancsnokság mellett akkor működő törvényszékre ruházta át. A vádlott parancsa folytán a kivégző vöröskatonák oly cselekmény véghezvitelére kényszerültek, amelyet nem követtek volna el maguktól.

Enyhítő körülménynek vette a tábla a vádlott önként való jelentkezését, az azóta eltelt időt, ellenben súlyosbítónak találta a bűncselekmény anyagi halmazatát és azt, hogy az arra való felbujtással a vádlott több embert szükségtelenül bűnbe sodort.

Semmiségi panaszt jelent be a vád és védelem is

Az ítélet ellen a királyi főügyészhelyettes fellebbezést, illetve semmiségi panaszt jelentett be a törvényszék által kiszabott büntetés nem alkalmazása és a 91. szakasz alkalmazása miatt. A védelem a bűnösség megállapítása miatt, a téves minősítés és a beszámítást kizáró okok fenn nem forgásának megállapítása miatt élt semmiségi panasszal. A vádlott dadogva hálálkodott az ítélet kihirdetése után:

— Hogy ilyen örömöt méltóztattak nekem okozni — mondta elfuló hangon —, hogy ilyen igazságos ítéletet hozott a tekintetes királyi tábla. Megszabadultam a haláltól.

Aztán az elnök figyelmeztetésére kijelentette, hogy csatlakozik a védő által bejelentett fellebbezésekhez.

Egységes ötfilléres süteményeket készít csak a debreceni pékipar

A Debreceni Ipartestület Sütő szakosztálya fehérsütői e hó 25-én tartott értekezleten elhatározák, hogy a másodrangú sütemények gyártását megszüntetik, ehelyett jó minőségű árut egységesen 5 filléres áron hoznak forgalomba. Kereskedők és egyéb viszonteladók 4 fillérért kapják.

Elhatározta az értekezlet azt is, hogy javaslattal él az e hó 29-én hétfőn délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében tartandó szakoszályi gyülésen az iránt, hogy a sütőmunkások bérének egységes rendezése végett bizassék meg a szakosztály elnöksége, hogy a munkásérdekeltségek vezetőivel a tárgyalásokat megkezdjék s ecélből az összes munkásokat az ipartestületen tartandó külön értekezletre összehivják. Ugyancsak rendezni kívánják a korai kezdés és kiszállítás ellenőrzését s az adózatlan lisztek használatának megakadályozását.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Román valutát gyártó pénzhamisító bandát lepleztek le a debreceni detektivek

A debreceni rendőrségnek már régebben tudomására jutott, hogy a városban valaki hamis külföldi pénzeket hoz forgalomba. A legnagyobb titokban kezdtek hozzá kinyomozni az ügyet és sikerült is megállapítani, hogy egy Hajó uccai lakosnál pénzhamisító gépet rejtettek el. Megállapították azt is, hogy a géppel román pénzt hamisítanak. A hamisított idegen valutát aztán Debrecenben, nagyrészben pedig a környéken hozták forgalomba.

A rendőri nyomizás kiderítette, hogy a pénzhamisítást nem egy ember, hanem egy egész bünszövetkezet követte el. Hamarosan rájöttek arra, hogy ennek a pénzhamisító bandának nemcsak Debrecenben, hanem a vidéken is vannak tagjai, akiknek az a feladatuk, hogy a hamis valutát forgalomba hozzák. Román pénzt hamisítottak, meglehetősen ügyesen úgy, hogy a forgalombahozás egészen simán ment.

Pénteken délután Debrecenből detektektivek mentek ki Derecskére, ahol rajtaütésszerűen toppantak be gy ottani lakos házába. A lakásban azonnal házkutatást tartotak, amely eredménnyel is járt, mert nagyob mennyiségű hamisított leit találtak. A detektivek a férfit őrizetbevették és még a délután folyamán motorkerékpáron behozták Debrecenbe, ahol megkezdték kihallgatását. Ugyszintén őrizetbevették , akinél hamisító gépet találtak. A hatóságnak azonban az a feltevése, hogy a bandának még több tagja is van, akiknek kézrekerítésére folyik tovább a nyomozás.

Két évi fegyházra ítélte a törvényszék a berettyóújfalui legényt, aki félték nységi rohamában három lövèst tett szerelmère

A debreceni törvényszék Jeney-tanácsa pénteken délelőtt tárgyalta a gyilkosság büntettének kisérletével vádolt Papp Sándor bünügyét.

Amint annak idején megírtuk a vádlott Papp Sándor, 21 éves földmíves, napszámos, berettóujfalui lakos ez év julius 15-én délután négy órakor a Bakonyszeg községtől a Földes felé vezető uton

menyasszonyára Szabó Vilmára katonai Frommer pisztolyból három lövést adott le közvetlen közelből. A lövések a leányt a nyakán és állán sebesitették meg súlyosan,

de nem életveszélyesen és a berettyóujfalui kórházban csakhamar felépült sebeiből. A vádlott évekkel ezelőtt szerelmet vallott a sértettnek és el akarta venni feleségül, azonban a leány a szülők ellenzése folytán elhidegült a férfitől, aki többször figyelmeztette, hogy ne sétáljon más fiatalemberekkel, mert ő ezt nem birja ki. Azonban a leány kijelentette, hogy semmi köze a vádlotthoz és egy idegen fiatalemberrel kisértette magát haza. A vádlott arra haladt kerékpáron és látva a kísérőt megvárta, míg az eltávozik, azután odament és kérdőre vonta a leányt. Szabó Vilma azonban azt mondta a fiatalembernek, hogy hagyjon neki békét, semmi köze hozzá, hogy kivel sétál. A vádlott erre elvesztette önuralmát és előrántva pisztolyát, leadta a lövéseket a leányra, aki véresen rogyott össze. A vádlott ezt látva azt hitte, hogy a leány meghalt és maga ellen fordította a fegyvert, azonban annak tölténytárában csak 3 töltény volt és igy nem tudta az öngyilkosságot végrehajtani. Ekkor kerékpáron Berettyóujfalu felé ment, hogy otthon felakasztja magát, azonban a sorompónál levő csendőrjárőr feltartóztatta, mert nem volt a kerékpárján lámpa. A szerencsétlen zilált lelkiállapotú ember azt hitte, hogy mindent tudnak már és bevallotta tettét a meglepett csendőröknek, akik őrizetbe vették. Ellene gyilkosság büntettének kísérlete miatt indult meg az eljárás. A pénteki tárgyaláson a törvényszék zárt tárgyalást rendelt el, az ítélet kihirdetése azonban nyilvános volt. A törvényszék a vádlottat kétesztendei fegyházra ítélte el. Az ítéletben úgy a vádlott, mint a vád képviselője megnyugodtak és igy az jogerős.

URÁNIA
Telefon 32-51.

APOLLÓ
Telefon 27-62.

Ma, szombaton:

Az igazi ragyogó filmoperett: a
Csárdáskirálynő
Egger h Márta
és
Paul Hörbiger
főszereplésével.

A legizgalmasabb filmregény:
Földi pokol
a szerelem és gyülölet nagy küzdelme
Kisérő
Egy asszony megbocsájt
Ingyenjegyek érvényesek!

Előadások kezdete mindkét mozgóban 5, 7 és 9 órakor.
Az URÁNIÁBAN az első előadás mérsékelt helyárakkal.

Vitadélután a telepitéses földbirtokreformról

A magyar református diákság Soli Deo Gloria diákszövetségének debreceni kulturszociális szemináriuma *október 27-én, szombaton délután fél 6 (hat) órai kezdettel* ezidényi második nyilvános rendes vitadélutánját rendezi, a *Kollégium lelkészképzői termében (I. em.).* Eme vitadélutánját a magyarországi telepités és földbirtokreform problémáinak szenteli. Ezen alkalommal a szeminárium fölkérésére Debrecenbe érkezik és a vitadélután bevezető előadójaként e kérdés komplexumáról összefoglaló előadást fog tartani: *Erőss* János dr. ügyvéd, a kiváló magyar agrár-publicista, a „Szabadság" főmunkatársa, aki egyike ma Magyarország legszuggesztivebb előadóinak és aki épen a legutóbbi orsz. ref nagygyülésen a telepitési kérdéseknek volt a mindenkit megragadó szakelőadója.. Előadása *„földbirtokreform és telepités Magyarországon"* címen Debrecen müveltebb, szellemileg érett és erkölcsileg nemesebb publikuma részéről csak a legáltalánosabb érdeklődést érdemelheti. Az Erőss dr. előadásának önkéntes szakhozzászólója lesz: zsarolyáni *Szekeres* Endre ny. gazdasági akadémiai professzor, közismert szaktudós, a müvelt európai agrárdemokrata államok (Dánia, Hollandia, Finnország) a magyar viszonyoknál jóval előrehaladottabb szociális gazdasági és általános népigyökerü kultureredményeinek egyik igen alapos magyar ismerője. A szakhozzászólás után a tárgyhoz bárki hozzászólhat. Az előadáson világnézeti, faji, társadalmi osztálybeli, korbeli vagy más tényleges vagy elképzelhető különbözőségek fölött minden komoly és intelligens érdeklődőt szivesen lát a vezetőség.

Belépődij — természetesen — nincs.

Nagy részvét mellett temették el Horváth Antal századost

Pénteken délután temették el óriási részvét mellett katonai pompával *Horváth* Antal századost. A koporsó a Köztemető dísztermében volt felravatalozva koszoruk és virágok erdeje között. A részvét impozáns méreteket öltött. A gyászszertartást *Weszelovszky* tábori alesperes ponifikálta fényes papi segédlettel. A ravatalozó termet és az előtte lévő teret megtöltötte a gyászoló részvevő bajtársak, barátok és ismerősök serege. Mindenki hozott virágot és mindenkinek a szemében könny csillogott. A gyászszertartás után altisztek hozták le az ágyúbronz érckoporsót a 4 ló által húzott díszes gyászkocsira. A katonazenekar hangjai mellett megindult a végeláthatatlan gyászmenet a sírhoz. Az alperes imája után a Hymnusz hangjai mellett engedték le a koporsót a sirba.

Jelen voltak: Demény Géza altábornagy, vitéz Nagy Pál altábornagy, Lépes Győző ezredes, Cseley Gyula ezredes, a helyőrségi tisztikar, a volt 3-as honvédek tiszti és altiszti kara, a katonai és polgári társadalom minden rétege, a szociális miszszió társulat tagjai, Zachariás ezredes és még igen sokan.

A koporsóban az elhunyt szülőföldjéről Kolozsvárról hozott földet tettek egy kis zacskóba.

A temetést a Gebauer temetkezési vállalt rendezte nagy körültekintéssl.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, október 28.

A református templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 óra: prédikál dr. Farkas Pál, ágendázik Siposs Imre, délután 5 óra: dr. Farkas Pál. — Kistemplom délelőtt 9 óra: prédikál dr. Soós Béla, ágendázik Uray Sándor, délután 5 óra: dr. Farkas Ignác. — Kossuth uccai délelőtt 10 óra: prédikál Baja Mihály, ágendázik dr. Módis László, délután 5 óra: vallásos ünnepély, prédikál dr. Varga Zsigmond. — Árpád-tér délelőtt 9 óra: gyermekistentisztelet, prédikál Márki Kálmán, 10 óra: Makláry Károly, délután 3 óra: Márki Kálmán. — Ispotály délelőtt 10 óra: prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Kulcsár Dezső, délután 5 óra: Kulcsár Dezső. — Homokkert délelőtt 10 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc, délután 3 óra: Ábrahám A. th. — Kerekestelep délelőtt 10 óra: vitéz Szabó Endre, délután 3 óra: Böör József th. — Nyilastelep délelőtt 10 óra: Papp Imre, délután 3 óra: Illyés Sándor th. — Csapókert délelőtt 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, délután 3 óra: Nagy József th. — Téglavető délelőtt 10 óra: dr. Baltazár Dezső. — Nyulas délelőtt 10 óra: Tamás Ferenc. — Téglakert délelőtt 3 óra: Szabó Gábor th. — Olajütő (KIE) délután 3 óra: Papp Imre. — Horthy-közkórház délelőtt 9 óra: Kiss Antal Jenő. — Diószegi út délelőtt 11 óra: Kántor J. — Hegyes délelőtt 9 óra: Mezei Béla. — Elep délelőtt 11 óra: Mezei Béla. — Haláp délelőtt 9 óra: Bagdy Dániel. — Ondód-Kádárdüllő délelőtt 10 óra: Magyar Bertalan. — Szepes délelőtt 10 óra: Halász András. — Pallag délelőtt fél 9 óra: Kántor József. — Kismacs délután 3 óra: Bagdy Dániel. — Cuca délután 3 óra: Mezei Béla. — Wolafikatelep délután 3 óra: Megyery Béla th.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fodor Antal segédlelkész tartja. Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

A baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhítat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8-ig prédikáció. — Péntek este 7—8-ig bibliaóra.

A reformáció emlékünnepe

Október 31-én a reformáció emlékünnepén a nagytemplomban ünnepélyes istentisztelet, melynek sorrendje a következő: Fenáló ének a 236 dics. 1. v. Gyülekezeti ének a 237 dics. 1, 5. v. Bibliaolvasás, ima. Énekel a Főiskolai Kántus. Prédikál dr. Baltazár Dezső püspök. Ima. Áldás. Énekl a Dóczi intézet énekkara. Záróének a LXV. zsolt 3. v.

A theológusok október 31-iki ünnepélyei a következőképpen fognak lefolyni: A d. e. 10 órás istentisztelet után, melyet dr. Baltazár Dezső püspök fog végezni, ünnepély a gályarabok emlékoszlopánál és a Kálvin—Zwingli-emléktáblánál. D. u. 6 órakor ünnepély a kollégiumi díszteremben. Dr. Tordai Vasady Béla egyetemi professzor mond megnyitóbeszédet, ünnepi beszédet pedig Tamás Ferenc főgimn. főnök. Énekel Oláh Emilné úrasszony, városi zeneakadémiai növendék. Zongorán játszik Szabó Emil városi zeneiskolai tanár.

Vásároljon hirdetőinknél.

Az első csökmői ítéletek: életfogytiglan-15-10 év

A nagyapagyilkos Papp-fiúk bűnpöre

Gyula, okt 26. A gyulai törvényszék négy napi tárgyalás után ma mondott ítéletet abban a gyilkossági bünügyben, amelynek vádlottja Papp Károly és ifj. Papp István voltak, akik nagybátyjuk Papp Imre felbujtására 1924-ben szeghalmi tanyáján megfojtották nagyapjukat, id. Papp István 78 éves gazdálkodót. A két unoka elrabolta Papp István 25—40 millió koronát tartalmazó vaskazettáját. Az ügy csak 10 év multán került nyilvánosságra névtelen levél alapján, amelyben az ügyészség tudomására hozták, hogy az öreg gazdát unokái gyilkolták meg. A törvényszék Papp Károlyt gyilkosság büntettében mondotta ki bünösnek, ezért 15 évi fegyházra ítélte, ifj. Papp Istvánt gyilkosság büntetében, mint bünségédet 10 évi fegyházra, nagybátyjukat pedig Papp Imrét, mint felbujtót életfogytiglani fegyházra ítélte.

Rövid interju Komlós Pállal,

a prágai Operaház volt karnagyával, aki szombaton az Álarcosbált dirigálja

Szombaton este nagyszabású operaelőadást mutat be a Csokonai-színház. *Kardoss* Géza igazgató Verdi világhírű operáját, az „Álarcos bál"-t tűzte műsorra és olyan nagyszerű együttest állított össze, amely méltó keretet szolgáltatna a fővárosi operaelőadásokhoz is. A vendégdirigens, *Komlós* Pál a prágai opera karnagya most mutatja be először kivételes képességeit a debreceni publikum előtt. A többiek: *Báthy* Anna, a budapesti opera, *Zoltán* Irén, a prágai opera, *Vajda* László, a luzerni opera, *Erdy* Pál, a müncheni opera, *Arany* József és *Pajor* Ödön, a Városi opera tagjai, valamennyien a magyar énekesgárda elitjéhez tartoznak, úgyszintén az egyetlen debreceni vendégszereplő, *K. Voith* Ilonka, akinek szélesskálájú művészetét már nem szükséges bemutatni a debreceni közönségnek.

Munkatársunk beszélgetést folytatott Komlós Pállal, az alig huszonhét esztendős fiatal karnaggyal, aki 18 esztendős korában már operabemutatókat vezényelt a fővárosban és a magyar tehetségverseny győztese lett. Komlós Pál a következőket mondotta:

— Mint zeneakadémista növendék, zeneszerző akartam lenni, azonban már tizennyolc éves koromban karmester lettem a Városi színházban. Komponálással azóta sem foglalkozom, megváltozott az egész intuicióm — úgy érzem — és csakis a dirigálást tartom egyetlen hivatásomnak. Abban az időben, amikor a Városi színházhoz szerződtem, máris hatalmas operákat vezényeltem, de nemcsak reprizeket, hanem bemutatókat is. Én hoztam ki a „Húzd rá Johnny"-t, azután Lehár „Cárevics"-ét és még egész sereg régi és új operát. Világhírű énekesek és énekesnők vendégszereplése idején dirigáltam a zenekart s ilyenformán kerültem egészen közeli ismeretségbe Flétával, Giglivel, Schwartz Verával, Gyenge Annával és még nagyon sokkal, akik mind megelégedéssel nyilatkoztak működésemről. Négy évvel később, tehát huszonkét éves koromban lettem a müncheni állami opera dirigense, ahonnan Troppauba kerültem s ott az opera vezetőjévé neveztek ki. Egy esztendeig töltöttem be ezt az állást s azután szerződtetett karmesterének a prágai német opera. Prágában két esztendeig voltam, mint állandó tag, az idén azonban komplikációk merültek fel a tartózkodási engedélyem körül. Végül is kénytelen voltam otthagyni állásomat s most Budapesten van lakásom feleségemmel együtt. Mert közben, három évvel ezelőtt megnősültem és azóta a feleségemmel utazgattam mindenhová. Prágától azonban nem váltam meg, annyira megszerettek, hogy többszöri vendégszereplésre kértek fel s a közel jövőben — mihelyt a vidéki turném véget ér — átutazom a cseh fővárosba, ahol operabemutatókat fogok dirigálni. Érdekes egyébként, hogy erre a jelenlegi vidéki turnéra olyan ensemble került egybe, amelynek nagyon sok tagjával külföldi szereplésem idején találkoztam. Zoltán Irénnel együtt voltam Prágában, Érdy Pállal Troppauban, Vajda Lászlóval szintén Prágában, Báthy Annával idehaza, Magyarországon működtem együtt. Báthy Annát Toscanini pár nappal ezelőtti, budapesti szereplése alkalmával meghívta a bécsi operába, ahol a Verdi-requiemben kellett volna fellépni a nagyszerű magyar énekesnőnek. Báthy Anna azonban a debreceni vendégszereplése miatt lemondotta a bécsi meghívást.

— A debreceni előadáshoz különben sok reményt fűzök. Remélem, hogy a publikum, amelynek kényes ízléséről már sokat hallottam, meg lesz velünk elégedve és méltányoni tudja majd azt a hatalmas munkát, amelyet hetek óta kifejtünk a siker érdekében. A Csokonai-színház zenekarát és segédszemélyzetét is igénybevesszük az előadáson és nyugodtan mondhatom, olyan lelkiismerettel és ambicióval fogják fel szereplésük jelentőségét, hogy működésük csak hozzájárulhat a sikerhez. Mi a magunk részéről — mint eddig is — mindent megteszünk, hogy Debrecen közönsége valóban ritkán látott, magasszínvonalú és világviszonylatban is nívót jelentő kultúrális szórakozásban részesüljön.

DIENES JÁNOS KÉPKIÁLLITÁSA

Október 28-án nyilik meg a kiállitás a Déri-múzeumban

Dienes János, a kiváló debreceni festőművész ebebn az évben is megrendezi legujabb képeiből a kiállítást a Déri Muzeumban. Dienes János képeit igen előnyösen ismeri a debreceni szépért rajongó közönség, hiszen esztendők hosszú sora óta mindig előállott egy-egy év legujabb alkotásával ősz kezdetén. Képei forgalmat jelentenek úgy portrében, mint magyar levegőjü tájképeiben.

Jelen kiállítása október 28-án vasárnap délelőtt 11 órakor nyilik meg és tart november hó 11-éig bezálólag.

A debreceni müértő közönség fokozott érdeklődéssel várja Dienes János legujabb kiállítását, mely a legutóbbi esztendő alkotásának javát fogja reprezentálni.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

— Aranyérnél és az ezzel járó bél-dugulás, végbélrepedés, kelés, terhes vizelési inger, májduzzadtság, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes **„Ferenc József"** keserüvíz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez.

Elégett az ausztráliai távrepülés holland gépe

Londonból jelentik: A Pander S. 4. németalföldi repülőgép, amely résztvett a London-melbourni távrepülésben, Allahabadban kigyulladt és elégett. A gép épen felszállni készült a repülőtérről, amikor összeütközött egy gépkocsival, amelyre fényszóró volt szerelve. A fényszóró leszakította a repülőgép alvázának egyrészét. A gép néhány pillanat alatt porrá égett. A két repülő kiugrott a gépből és könnyebb sérüléseket szenvedtek. A gépkocsivezető súlyosan megsebesült.

Dr. Nosz Gyula előadása a Kereskedő Társulat dísztermében

A magyar gyorsírási élet egyik legkiválóbb vezéregyénisége, dr. *Nosz* Gyula parlamenti gyorsirodai tanácsos, a Magyar Gyorsírók Országos Szövetségének főtitkára tart rendkívüli érdekes előadást vasárnap d. u. 4 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében.

Előadásának címe: Gyakorlati célok és lehetőségek a gyorsírás világában. Debrecen egész gyorsíró társadalma rendkívüli érdeklődéssel várja az illusztris előadó fejtegetéseit, amelyeknek során ki fog térni azokra az új célkitüzésekre, melyek ma irányadók a gyorsírás világában; ismertetni fogja azokat a kormányzati intézkedéseket, melyek a gyorsírás és gépírás tudását a közigazgatásban, a törvénykezés s általában a közszolgálat terén minősítési kellékké emelték; rámutat azokra a gyakorlati lehetőségekre, amelyek nélkülözhetetlenné teszik a gyorírást.

Az előadásra belépődíj nincs.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 26-án a következő bejelentések történtek:

Születések: Zirnamirszki Sándor kocsis, leány, Pirka; Fiu Ferenc cipész, leány, Róza; Kertész Lajos kerékgyártó s., fiu, Pál; Steinmetz Mózes tejkereskedő fiu, Tibor.

Eljegyzések: Kerezsi György napsz. Szolnoki Zsuzsa; Balogh István fogtechnikus—Kozák Róza.

Halálozások: Bak Gábor ref., 20 napos, Bánk 65 Özv. Járási Lászlóné Oláh Mária g. kath., 53 éves, Hüvelyes u. 11. Berkesz Sándorné Fényes Julia ref., 49 éves, Vendég u. 22.

— **Egy felrobbant kályha nagy rémületet keltett Zágrábban.** Zágrábból táviratozzák: A főpályaudvaron tegnap robbanás történt, amely nagy rémületet keltett az utasok között. A vasútállomás épületének előcsarnokában van egy ujságárusító dohánytőzsde fülkéje, amelyet a tulajdonos kis gázkályhával fűt. Mikor be akart gyujtani a gázkályhába, felrobbant. Senki sem sebesült meg, de a robbanás olyan erős volt, hogy az indulásra váró utasok a perronon és a várótermekben azt hitték, hogy merénylet történt és rémülten menekültek az uccára.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.
A rendőrség telefonszáma: 20-45.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:
9.45: Hirek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

SZOMBAT, október 27.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Gulliver viszontagságai az óriások országában (felolvasás). 10.40: A műfordítás műhelyéből (felolvasás). 12.05: Hanglemezek. 1.30: Ilniczky László szalonzenekara. 4: Ezermester műhely. Ifjúsági félóra (Harsányi Gizi előadása). 5: Zeitinger Jenő zongorázik. Beethoven zongoraművek. 5.45: A rádió műszaki ujdonságai. 6.10: A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Budapesti Könyvkötő Munkások Dalkara és a Magyar Ruggyantagyári Dalkör műsora. 7.10: Őszi témák. Szép Ernő felolvasása. 7.45: Operettelőadás a Studióból. A kék postakocsi. Énekes daljáték 3 felvonásban. Irta Szilágyi László. Zenéjét szerezte Buday Dénes. Rendező Gyarmathy Sándor. Utána körülbelül 10.10: Hírek, időjárásjelentés, lóversenyeredmények. 10.35: Közvetítés a Zöldfa-vendéglőből. Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara muzsikál. 11: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.

— **Az Izraelita Nőegylet kultúrdélutánja.** A debreceni Izraelita Nőegylet elnöksége elhatározta, hogy a téli szezonban minden hónapban egy-egy kultúrdélutánt rendez. Az első ilyen kultúrdélután november hó 3-án este hat órai kezdettel lesz megtartva az izraelita hitközség dísztermében. Már előre jelezzük, hogy a műsor tartalmas és élvezetes lesz. Részletes programot a hirlapok közölni fognak. A kultúrdélutánra belépődíj nem lesz.

Modern, izléses, olcsó a Műasztalosok bútora Király ucca 4.

— **Zenekedvelők Köre hangversenyeire** új bérlet. A hátralevő négy koncertre minden helyen az idénybérleti összegnek csak négyötödrésze fizetendő. Jelentkezni lehet az Idegenforgalmi Irodában (Gambrinus-passage).

— **Aranynál** szép modell kalapok megérkeztek, **2.50től.** Alakítás modell után **1 pengő.** Sas ucca 4. szám.

Meztelen női holttest rejtélye a pesti Dunaparton

Részegség, vagy öngyilkossági szándék

Budapest, október 26. Pénteken hajnalban a Duna rakodópartján az arra haladó munkások egy teljesen meztelenül fekvő nő holttestét fedezték fel. Azonnal értesítették a rendőrkapitányságot, ahonnan bizottság ment ki a helyszínre. Megindult a vizsgálat, hogyan került a meztelen nő — akinek testét különböző sérülések nyomai borították — a rakodópartra. A délelőtt folyamán a rakodópart környékén megtalálták a nő néhány ruhaneműjét, amelyeket vérfoltok festettek pirosra. A hatósági vizsgálat során először azt hitték, hogy gyilkosság történt, később azonban az a feltevés látszott valószínűnek, hogy az ismeretlen nő részegen ment a rakodópartra, vagy pedig öngyilkossági szándékból került oda és ruháit levetve beleugrott a Dunába. Az ugrás azonban rosszul sikerülhetett, a párkányra esett, ahol halálra zúzta magát. Személyazonosságának felderítésére tovább folyik a vizsgálat.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909 OKTÓBER 27. SZERDA. A debreceni bankgyűléshez csatlakozott az akadémiai ifjúság, amely a népgyűlési rendező bizottságba Erdős Károly szeniort, Szombati Szabó István, Palágyi István, Németh Károly, Oláh Károly theologusokat, Makkfalvai Dózsa István, Géczy József, Mihalovics István, Tóth Gyula joghallgatókat és Herbály Gyula bölcsészethallgatót küldte ki.

József főherceg Debrecenbe jött, hogy a Hortobágyon vadásszon. Velo volt Lébits Adolf udvari tanácsos, jószágigazgató. A város a hortobágyi csárdában ebédet adott a főherceg tiszteletére magyaros menüvel: Paprikás hal, bélszin, túrós laska, pulyka pecsenye, gyümölcs, sajt, borok. A főherceg lelkes felköszöntőt mondott Debrecenre.

Kisorsolták a novemberi esküdtszéki tagokat. Tagok lettek: Aufricht Vilmos gőzmalomtulajdonos, dr. Balázs Bertalan ügyvéd, Bartha Mihály gazda, Báthori József kereskedő, Berzőfy Vince banktisztviselő, Bisottka István rajzoló, Bosznay Károly kereskedő, Csapó Péter gazda, Czeizing Lajos kamarai hivatalnok, Dobi János sertéskereskedő, Fux Antal tanár, dr. Gábor Jenő ügyvéd, Gál András gazda, Gál József tanár, Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Hauer Bertalan vendéglős, Kovács Kálmán hentes, Kubinyi Lajos könyvelő, Letzter József fényképész, dr. Matolcsy László tanár, Mezei Gábor bormérő, Molnár István gazda, Őry János sertéskereskedő, Salánki Ferenc gubás, Stempel Mihály cipész, Szentpéteri Mihály gazda, dr. Szilágyi Imre ügyvéd, Szolnoki Lajos gazda, Telki Mátyás szűcsmester és Than Gyula szerkesztő.

Kéry Gyula, a Petőfi-ház igazgatója a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a dr. Kardos Albert által sajtó alá rendezett és a Hegedüs és Sándor-cég kiadásában megjelent Petőfi-kiadásról, amelyből több kötetet rendelt meg, hogy azokat a Petőfi-házban árusítsák.

1914 OKTÓBER 27. KEDD. A Körösmezőnél harcoló csapataink elfoglalták Kolomeát, az oroszok Raramenál elsáncolták magukat. Iwangorodnál 8000 orosz foglyot ejtettünk. A Zeppelinek naponként bombákat dobnak Varsóra. Ypresnél folyik a harc, a németok nehéz ágyúkkal távozásra kényszerítették az angol flottát.

Egyházkerületi jegyzők lettek: egyházi: Soltész Elemér, világi: dr. Tóth Lajos egyetemi tanár. Tanácsbíró lett Szabolcska Mihály és dr. Ferenczy Gyula.

1924 OKTÓBER 27. HÉTFŐ. Lapszünet.

— **Tűzifát,** száraz cser-, tölgy-, varga-, gyertyán hasábból aprítva **téli tüzelésre** 100 kg.-ot 3.60-ért, vegyes **főző tűzifát** 100 kg.-ot már hazaszállítva 3.20-ért szállít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett. Tel.: 10-24.

— **Kultúrdélután az iparostanonciskolában.** A testnevelési kirendeltség népművelési csoportja 28-án, vasárnap délután pontosan 5 órai kezdettel nagysikerű bábás műsoros délutánt rendez. Műsor: 1. Nyitány. Játssza a zenekar. 2. Szavalat. Bakó Sándor levente. 3. Ismeretterjesztő előadás. Musza Ferenc. 4. Színjáték: „Ha majd a Kárpátok megindulnak . . .” 5. Vonós kvartett. Játsszák a zenekar tagjai. Műsor után elsőrendű zene mellett tánc. Tekintettel a kultúrális célt szolgáló előadásra, szeretettel kérjük a közönség szíves támogatását és pontos megjelenését. Belépődíj nincs, csupán a ruhatári jegy váltandó meg. Vezetőség.

— **Ékszereit,** arany, ezüst tárgyait készíttesse, javíttassa, vásárolja Moskovitsnál, Piac u. 41.

— **Gyilkos nyúl.** A nyúl tudvalevően a legbékésebb és leggyávább állat, de még ilyen állatok is elkövethetnek gyilkosságot. Sussex egy országútján történt a nyúltragédia. Colin Munday fiatal katona biciklin haladt az országúton. Hirtelen nyúl szaladt keresztül az úton. Munday már nem tudta kikerülni, a nyúl a kerék alá került és a bicikli felborult. A fiatal katona olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy néhány óra multva meghalt. A nyúl elszaladt.

— **Kerékpár, rádió, villamos cikkek, csillárok** olcsó beszerzési forrása Horváth Ferenc műszaki üzletében, Degenfeld-tér 2. sz. Tel.: 16-51.

— **Lelkészi lakavatás Nyirbátorban.** A nyirbátori izr. anyahitközség november 3-án, szombaton és 4-én, vasárnap avatja fel az újonnan épült szerényen szép rabbilakot, mellyel méltón kívánta megörökíteni jelenlegi főrabbijának, dr. Lemberger Ábrahámnak huszonötéves nyirbátori működését. A jelzett szombaton a vendégrabbik szónoklatokkal hódolnak a zsidóság örök, szent eszményeinek s hivatott ajkakkal árasztanak fényt és reményt a hivők lelkébe. A vasárnapi ünnepi közgyülésen viszont a helybeliek tolmácsolják szívük érzelmeit. A hitközség külön meghívókat nem küld, de ezen értesítéssel adja tudtára mindenkinek, hogy bárkit szívesen lát. A nyirbátori izr. anyahitközség.

Gyászrovat

Csorba Imréné Hócza Máia, 25 éves korában elhunyt. Temetése — a Pocsajból Bogácsra (Borsodmegye) végzett hazaszállítás után — hétfőn délután 2 órakor lesz a római katholikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után. A szállítást és temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

— **Aradi Zsolt és Bethlen Iván Debrecenben.** Szombaton délután Debrecenbe érkezik a szociális-radikális gondolkodású neokatholikus magyar ifjúság két vezetőegyénisége: Arady Zsolt és Bethlen Iván. A két kiváló szociográfus a haladó debreceni ifjúsági mozgalmakat kívánja tanulmányozni és részt vesz félhatkor a Soli Deo Gloria kultúrszociális szemináriumának a földbirtokreformról és a telepítésről tartandó vitadélutánján.

— **Eljegyzés.** Mondschein Elza és Pollák Imre jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Betörés a cukrászüzletbe.** Péntekre virradó éjszaka felfeszítették Orosz János, Hunyadi ucca 15. szám alatt levő cipőüzletét és három pár cipőt ellopták. Ugyancsak behatoltak a szomszédos házban levő cukrászdába, amelynek Sztanó Gáborné a tulajdonosa. Innen cukrászsüteményeket, csokoládét és egynéhány középiskolás tankönyvet vittek magukkal. A rendőrségi nyomozás szerint a lopást valószínűleg mindkét helyen ugyanaz a tolvaj követte el. Az üzletekbe úgy jutottak be, hogy a redőnyöket álkulccsal felfeszítették. A betörőket keresik.

— **Egészséges lesz a lába,** ha cipőjét Takácsnál készítteti. Orthopäd specialista. Batthyány ucca 4.

— **Csontszilánkot nyelt Mackensen követ és tályogot kapott.** Budapestről jelentik: Vasárnap este kellemetlen baleset érte Mackensen budapesti német követet. Vacsorázás közben lenyelt egy csontszilánkot, amely megakadt a nyelőcsőben és komplikációt okozott. Mackensen követ előbb nem tulajdonított fontosságot a dolognak, kedden azonban már súlyos fájdalmakat érzett és orvoshoz ment. Lénárd Zoltán dr. vizsgálta meg, aki megállapította, hogy a nyelőcsőben a csont körül kezdődő gyulladás jelei mutatkoznak, sőt tályog képződött. Csütörtök délelőtt operációt hajtott végre a követen. A műtét másfélóráig tartott és utána javulás állott be. A professzor szerint Mackensen még nincs túl a veszélyen, de remélni lehet, hogy erős fizikuma megakadályozza a gyulladás továbbterjedését s így néhány napon belül elhagyhatja a szanatóriumot.

— **Eltörött** dísztárgyak, nippek, vázák javítása szakszerűen, olcsón Bárány Rádióházban, Szent Anna u. 1. Kiégett villanyégőket vásárlásnál beszámítok 24—30 fillérbe. Rádiók, villanycikkek, csillárok bámulatos olcsón.

— **Waiszlovits Emil egyhónapos büntetését helybenhagyták.** Kolozsvárról jelentik: Waiszlovits Emil nagyváradi szállodást a kolozsvári hadbíróság egyhavi fogházra és 50 lei pénzbüntetésre ítélte, mert nem tűzette ki a román zászlót. A legfelsőbb bíróság helybenhagyta az ítéletet. Az öreg Waiszlovits már hónapok óta vizsgálati fogságban van, ami azonban nem számít bele büntetésébe.

Igyekezzék mielőbb öröklakást és üzlethelyiséget jegyezni

a Piac uccai társasházban, mert
KÉSŐBB NEM VÁLOGATHAT
Iroda: Piac u. 22-24. szám alatt I-ső emeleti tanácstermében.
Előjegyzések, felvilágositások délelőtt 9—1 és délután 3—6 óráig.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, október 28.

A református templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 óra: prédikál dr. Farkas Pál, ágendázik Siposs Imre, délután 5 óra: dr. Farkas Pál. — Kistemplom délelőtt 9 óra: prédikál dr. Soós Béla, ágendázik Uray Sándor, délután 5 óra: dr. Farkas Ignác. — Kossuth uccai délelőtt 10 óra: prédikál Baja Mihály, ágendázik dr. Módis László, délután 5 óra: vallásos ünnepély, prédikál dr. Varga Zsigmond. — Árpád-tér délelőtt 9 óra: gyermekistentisztelet, prédikál Márki Kálmán, 10 óra: Makláry Károly, délután 3 óra: Márki Kálmán. — Ispotály délelőtt 10 óra: prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Kulcsár Dezső, délután 5 óra: Kulcsár Dezső. — Homokkert délelőtt 10 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc, délután 3 óra: Ábrahám A. th. — Kerekestelep délelőtt 10 óra: vitéz Szabó Endre, délután 3 óra: Böör József th. — Nyilastelep délelőtt 10 óra: Papp Imre, délután 3 óra: Illyés Sándor th. — Csapókert délelőtt 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, délután 3 óra: Nagy József th. — Téglavető délelőtt 10 óra: dr. Baltazár Dezső. — Nyulas délelőtt 10 óra: Tamás Ferenc. — Téglakert délelőtt 3 óra: Szabó Gábor th. — Olajütő (KIE) délután 3 óra: Papp Imre. — Horthy-közkórház délelőtt 9 óra: Kiss Antal Jenő. — Diószegi út délelőtt 11 óra: Kántor J. — Hegyes délelőtt 9 óra: Mezei Béla. — Elep délelőtt 11 óra: Mezei Béla. — Haláp délelőtt 9 óra: Bagdy Dániel. — Ondód-Kádárdüllő délelőtt 10 óra: Magyar Bertalan. — Szepes délelőtt 10 óra: Halász András. — Pallag délelőtt fél 9 óra: Kántor József. — Kismacs délután 3 óra: Bagdy Dániel. — Cuca délután 3 óra: Mezei Béla. — Wolafikatelep délután 3 óra: Megyery Béla th.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fodor Antal segédlelkész tartja. Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

A baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhítat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8-ig prédikáció. — Péntek este 7—8-ig bibliaóra.

A reformáció emlékünnepe

Október 31-én a reformáció emlékünnepén a nagytemplomban ünnepélyes istentisztelet, melynek sorrendje a következő: Fenáló ének a 236 dics. 1. v. Gyülekezeti ének a 237 dics. 1, 5. v. Bibliaolvasás, ima. Énekel a Főiskolai Kántus. Prédikál dr. Baltazár Dezső püspök. Ima. Áldás. Énekl a Dóczi intézet énekkara. Záróének a LXV. zsolt 3. v.

A theológusok október 31-iki ünnepélyei a következőképpen fognak lefolyni: A d. e. 10 órás istentisztelet után, melyet dr. Baltazár Dezső püspök fog végezni, ünnepély a gályarabok emlékoszlopánál és a Kálvin—Zwingli-emléktáblánál. D. u. 6 órakor ünnepély a kollégiumi díszteremben. Dr. Tordai Vasady Béla egyetemi professzor mond megnyitóbeszédet, ünnepi beszédet pedig Tamás Ferenc senior. Énekel Oláh Emilné úrasszony, városi zeneakadémiai növendék. Zongorán játszik Szabó Emil városi zeneiskolai tanár.

Vásároljon hirdetőinknél.

Az első csökmői ítéletek: életfogytiglan-15-10 év

A nagyapagyilkos Papp-fiúk bűnpöre

Gyula, okt 26. A gyulai törvényszék négy napi tárgyalás után ma mondott ítéletet abban a gyilkossági bünügyben, amelynek vádlottja Papp Károly és ifj. Papp István voltak, akik nagybátyjuk Papp Imre felbujtására 1924-ben szeghalmi tanyáján megfojtották nagyapjukat, id. Papp István 78 éves gazdálkodót. A két unoka elrabolta Papp István 25—40 millió koronát tartalmazó vaskazettáját. Az ügy csak 10 év multán került nyilvánosságra névtelen levél alapján, amelyben az ügyészség tudomására hozták, hogy az öreg gazdát unokái gyilkolták meg. A törvényszék Papp Károlyt gyilkosság büntettében mondotta ki bünösnek, ezért 15 évi fegyházra ítélte, ifj. Papp Istvánt gyilkosság büntetében, mint bünsegédet 10 évi fegyházra, nagybátyjukat pedig Papp Imrét, mint felbujtót életfogytiglani fegyházra ítélte.

Rövid interju Komlós Pállal,

a prágai Operaház volt karnagyával, aki szombaton az Álarcosbált dirigálja

Szombaton este nagyszabású operaelőadást mutat be a Csokonai-színház. *Kardoss* Géza igazgató Verdi világhírű operáját, az „Álarcos bál"-t tűzte műsorra és olyan nagyszerű együttest állított össze, amely méltó keretet szolgáltatna a fővárosi operaelőadásokhoz is. A vendégdirigens, *Komlós* Pál a prágai opera karnagya most mutatja be először kivételes képességeit a debreceni publikum előtt. A többiek: *Báthy* Anna, a budapesti opera, *Zoltán* Irén, a prágai opera, *Vajda* László, a luzerni opera, *Erdy* Pál, a müncheni opera, *Arany* József és *Pajor* Ödön, a Városi opera tagjai, valamennyien a magyar énekesgárda elitjéhez tartoznak, úgyszintén az egyetlen debreceni vendégszereplő, *K. Voith* Ilonka, akinek szélesskálájú művészetét már nem szükséges bemutatni a debreceni közönségnek.

Munkatársunk beszélgetést folytatott Komlós Pállal, az alig huszonhét esztendős fiatal karnaggyal, aki 18 esztendős korában már operabemutatókat vezényelt a fővárosban és a magyar tehetségverseny győztese lett. Komlós Pál a következőket mondotta:

— Mint zeneakadémista növendék, zeneszerző akartam lenni, azonban már tizennyolc éves koromban karmester lettem a Városi színházban. Komponálással azóta sem foglalkozom, megváltozott az egész intuicióm — úgy érzem — és csakis a dirigálást tartom egyetlen hivatásomnak. Abban az időben, amikor a Városi színházhoz szerződtem, máris hatalmas operákat vezényeltem, de nemcsak reprizeket, hanem bemutatókat is. Én hoztam ki a „Húzd rá Johnny"-t, azután Lehár „Cárevics"-ét és még egész sereg régi és új operát. Világhírű énekesek és énekesnők vendégszereplése idején dirigáltam a zenekart s ilyenformán kerültem egészen közeli ismeretségbe Flétával, Giglivel, Schwartz Verával, Gyenge Annával és még nagyon sokkal, akik mind megelégedéssel nyilatkoztak működésemről. Négy évvel később, tehát huszonkét éves koromban lettem a müncheni állami opera dirigense, ahonnan Troppauba kerültem s ott az opera vezetőjévé neveztek ki. Egy esztendeig töltöttem be ezt az állást s azután szerződtetett karmesterének a prágai német opera. Prágában két esztendeig voltam, mint állandó tag, az idén azonban komplikációk merültek fel a tartózkodási engedélyem körül. Végül is kénytelen voltam otthagyni állásomat s most Budapesten van lakásom feleségemmel együtt. Mert közben, három évvel ezelőtt megnősültem és azóta a feleségemmel utazgattam mindenhová. Prágától azonban nem váltam meg, annyira megszerettek, hogy többszöri vendégszereplésre kértek fel s a közel jövőben — mihelyt a vidéki turném véget ér — átutazom a cseh fővárosba, ahol operabemutatókat fogok dirigálni. Érdekes egyébként, hogy erre a jelenlegi vidéki turnéra olyan ensemble került egybe, amelynek nagyon sok tagjával külföldi szereplésem idején találkoztam. Zoltán Irénnel együtt voltam Prágában, Érdy Pállal Troppauban, Vajda Lászlóval szintén Prágában, Báthy Annával idehaza, Magyarországon működtem együtt. Báthy Annát Toscanini pár nappal ezelőtti, budapesti szereplése alkalmával meghívta a bécsi operába, ahol a Verdi-requiemben kellett volna fellépni a nagyszerű magyar énekesnőnek. Báthy Anna azonban a debreceni vendégszereplése miatt lemondotta a bécsi meghívást.

— A debreceni előadáshoz különben sok reményt fűzök. Remélem, hogy a publikum, amelynek kényes ízléséről már sokat hallottam, meg lesz velünk elégedve és méltányoni tudja majd azt a hatalmas munkát, amelyet hetek óta kifejtünk a siker érdekében. A Csokonai-színház zenekarát és segédszemélyzetét is igénybevesszük az előadáson és nyugodtan mondhatom, olyan lelkiismerettel és ambicióval fogják fel szereplésük jelentőségét, hogy működésük csak hozzájárulhat a sikerhez. Mi a magunk részéről — mint eddig is — mindent megteszünk, hogy Debrecen közönsége valóban ritkán látott, magasszínvonalú és világviszonylatban is nívót jelentő kultúrális szórakozásban részesüljön.

DIENES JÁNOS KÉPKIÁLLÍTÁSA

Október 28-án nyílik meg a kiállítás a Déri-múzeumban

Dienes János, a kiváló debreceni festőművész ebebn az évben is megrendezi legujabb képeiből a kiállítást a Déri Muzeumban. Dienes János képeit igen előnyösen ismeri a debreceni szépért rajongó közönség, hiszen esztendők hosszú sora óta mindig előállott egy-egy év legujabb alkotásával ősz kezdetén. Képei forgalmat jelentenek úgy portréban, mint magyar levegőjű tájképeiben.

Jelen kiállítása október 28-án vasárnap délelőtt 11 órakor nyilik meg és tart november hó 11-éig bezálólag.

A debreceni műértő közönség fokozott érdeklődéssel várja Dienes János legujabb kiállítását, mely a legutóbbi esztendő alkotásának javát fogja reprezentálni.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

— Aranyérnél és az ezzel járó béldugulás, végbélrepedés, kelés, terhes vizelési inger, májduzzadtság, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes „Ferenc József" keserűvíz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez.

Elégett az ausztráliai távrepülés holland gépe

Londonból jelentik: A Pander S. 4. németalföldi repülőgép, amely résztvett a London-melbourni távrepülésben, Allahabadban kigyulladt és elégett. A gép épen felszállni készült a repülőtérről, amikor összeütközött egy gépkocsival, amelyre fényszóró volt szerelve. A fényszóró leszakította a repülőgép alvázának egyrészét. A gép néhány pillanat alatt porrá égett. A két repülő kiugrott a gépből és könnyebb sérüléseket szenvedtek. A gépkocsivezető súlyosan megsebesült.

Dr. Nosz Gyula előadása a Kereskedő Társulat dísztermében

A magyar gyorsírási élet egyik legkiválóbb vezéregyénisége, dr. *Nosz* Gyula parlamenti gyorsirodai tanácsos, a Magyar Gyorsírók Országos Szövetségének főtitkára tart rendkívül érdekes előadást vasárnap d. u. 4 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében.

Előadásának címe: Gyakorlati célok és lehetőségek a gyorsírás világában. Debrecen egész gyorsíró társadalma rendkívüli érdeklődéssel várja az illusztris előadó fejtegetéseit, amelyeknek során ki fog térni azokra az új célkitüzésekre, melyek ma irányadók a gyorsírás világában; ismertetni fogja azokat a kormányzati intézkedéseket, melyek a gyorsírás és gépírás tudását a közigazgatásban, a törvénykezés s általában a közszolgálat terén minősítési kellékké emelték; rámutat azokra a gyakorlati lehetőségekre, amelyek nélkülözhetetlenné teszik a gyorírást.

Az előadásra belépődij nincs.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 26-án a következő bejelentések történtek:

Születések: Zirnamirszki Sándor kocsis, leány, Pirka; Fiu Ferenc cipész, leány, Róza; Kertész Lajos kerékgyártó s., fiu, Pál; Steinmetz Mózes tejkereskedő, fiu, Tibor.

Eljegyzések: Kerezsi György napsz. Szolnoki Zsuzsa; Balogh István fogtechnikus—Kozák Róza.

Halálozások: Bak Gábor ref., 20 napos, Bánk 65 Özv. Járási Lászlóné Oláh Mária g. kath., 53 éves, Hüvelyes u. 11. Berkesz Sándorné Fényes Julia ref., 49 éves, Vendég u. 22.

— **Egy felrobbant kályha nagy rémületet keltett Zágrábban.** Zágrábból táviratozzák: A főpályaudvaron tegnap robbanás történt, amely nagy rémületet keltett az utasok között. A vasútállomás épületének előcsarnokában van egy ujságárusító dohánytőzsde fülkéje, amelyet a tulajdonos kis gázkályhával fűt. Mikor be akart gyujtani a gázkályhába, felrobbant. Senki sem sebesült meg, de a robbanás olyan erős volt, hogy az indulásra váró utasok a perronon és a várótermekben azt hitték, hogy merénylet történt és rémülten menekültek az uccára.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.
A rendőrség telefonszáma: 20-45.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:
9.45: Hirek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

SZOMBAT, október 27.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Gulliver viszontagságai az óriások országában (felolvasás). 10.40: A műfordítás műhelyéből (felolvasás). 12.05: Hanglemezek. 1.30: Ilniczky László szalonzenekara. 4: Ezermester műhely. Ifjúsági félóra (Harsányi Gizi előadása). 5: Zeitinger Jenő zongorázik. Beethoven zongoraművek. 5.45: A rádió műszaki ujdonságai. 6.10: A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Budapesti Könyvkötő Munkások Dalkara és a Magyar Ruggyantagyári Dalkör műsora. 7.10: Őszi témák. Szép Ernő felolvasása. 7.45: Operettelőadás a Studióból. A kék postakocsi. Énekes daljáték 3 felvonásban. Irta Szilágyi László. Zenéjét szerezte Buday Dénes. Rendező Gyarmathy Sándor. Utána körülbelül 10.10: Hírek, időjárásjelentés, lóversenyeredmények. 10.35: Közvetítés a Zöldfa-vendéglőből. Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara muzsikál. 11: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.

— **Az Izraelita Nőegylet kultúrdélutánja.** A debreceni Izraelita Nőegylet elnöksége elhatározta, hogy a téli szezonban minden hónapban egy-egy kultúrdélutánt rendez. Az első ilyen kultúrdélután november hó 3-án este hat órai kezdettel lesz megtartva az izraelita hitközség dísztermében. Már előre jelezzük, hogy a műsor tartalmas és élvezetes lesz. Részletes programot a hirlapok közölni fognak. A kultúrdélutánra belépődíj nem lesz.

Modern, ízléses, olcsó a Műasztalosok bútora Király ucca 4.

— **Zenekedvelők Köre hangversenyeire új bérlet.** A hátralevő négy koncertre minden helyen az idénybérleti összegnek csak négyötödrésze fizetendő. Jelentkezni lehet az Idegenforgalmi Irodában (Gambrinus-passage).

— **Aranynál** szép modell kalapok megérkeztek, **2.50től.** Alakítás modell után **1 pengő.** Sas ucca 4. szám.

Meztelen női holttest rejtélye a pesti Dunaparton

Részegség, vagy öngyilkossági szándék

Budapest, október 26. Pénteken hajnalban a Duna rakodópartján az arra haladó munkások egy teljesen meztelenül fekvő nő holttestét fedezték fel. Azonnal értesítették a rendőrkapitányságot, ahonnan bizottság ment ki a helyszínre. Megindult a vizsgálat, hogyan került a meztelen nő — akinek testét különböző sérülések nyomai borították — a rakodópartra. A délelőtt folyamán a rakodópart környékén megtalálták a nő néhány ruhaneműjét, amelyeket vérfoltok festettek pirosra. A hatósági vizsgálat során először azt hitték, hogy gyilkosság történt, később azonban az a feltevés látszott valószínűnek, hogy az ismeretlen nő részegen ment a rakodópartra, vagy pedig öngyilkossági szándékból került oda és ruháit levetve beleugrott a Dunába. Az ugrás azonban rosszul sikerülhetett, a párkányra esett, ahol halálrazúzta magát. Személyazonosságának felderítésére tovább folyik a vizsgálat.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909 OKTÓBER 27. SZERDA. A debreceni bankgyűléshez csatlakozott az akadémiai ifjúság, amely a népgyűlési rendező bizottságba Erdős Károly szeniort, Szombati Szabó István, Palágyi István, Németh Károly, Oláh Károly theologusokat, Makkfalvai Dózsa István, Géczy József, Mihalovics István, Tóth Gyula joghallgatókat és Herbály Gyula bölcsészethallgatót küldte ki.

József főherceg Debrecenbe jött, hogy a Hortobágyon vadásszon. Vele volt Lébits Adolf udvari tanácsos, jószágigazgató. A város a hortobágyi csárdában ebédet adott a főherceg tiszteletére magyaros menüvel: Paprikás hal, bélszín, túrós laska, pulyka pecsenye, gyümölcs, sajt, borok. A főherceg lelkes felköszöntőt mondott Debrecenre.

Kisorsolták a novemberi esküdtszéki tagokat. Tagok lettek: Aufricht Vilmos gőzmalomtulajdonos, dr. Balázs Bertalan ügyvéd, Bartha Mihály gazda, Báthori József kereskedő, Berzsfy Vince banktisztviselő, Bisottka István rajzoló, Bosznay Károly kereskedő, Csapó Péter gazda, Czeizing Lajos kamarai hivatalnok, Dobi János sertéskereskedő, Fux Antal tanár, dr. Gábor Jenő ügyvéd, Gál András gazda, Gál József tanár, Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Hauer Bertalan vendéglős, Kovács Kálmán hentes, Kubinyi Lajos könyvelő, Letzter József fényképész, dr. Matolcsy László tanár, Mezei Gábor bormérő, Molnár István gazda, Őry János sertéskereskedő, Salánki Ferenc gubás, Stempel Mihály cipész, Szentpéteri Mihály gazda, dr. Szilágyi Imre ügyvéd, Szolnoki Lajos gazda, Telki Mátyás szűcsmester és Than Gyula szerkesztő.

Kéry Gyula, a Petőfi-ház igazgatója a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a dr. Kardos Albert által sajtó alá rendezett és a Hegedüs és Sándor-cég kiadásában megjelent Petőfi-kiadásról, amelyből több kötetet rendelt meg, hogy azokat a Petőfi-házban árusítsák.

1914 OKTÓBER 27. KEDD. A Körösmezőnél harcoló csapataink elfoglalták Kolomeát, az oroszok Raramenál elsáncolták magukat. Iwangorodnál 8000 orosz foglyot ejtettünk. A Zeppelinek naponként bombákat dobnak Varsóra. Ypresnél folyik a harc, a németek nehéz ágyúkkal távozásra kényszerítették az angol flottát.

Egyházkerületi jegyzők lettek: egyházi: Soltész Elemér, világi: dr. Tóth Lajos egyetemi tanár. Tanácsbíró lett Szabolcska Mihály és dr. Ferenczy Gyula.

1924 OKTÓBER 27. HÉTFŐ. Lapszünet.

— **Tűzifát,** száraz cser-, tölgy-, varga-, gyertyán hasábból aprítva **téli tüzelésre** 100 kg.-ot 3.60-ért, vegyes **főző tűzifát** 100 kg.-ot már hazaszállítva 3.20-ért szállít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett. Tel.: 10-24.

— **Kultúrdélután az iparostanonciskolában.** A testnevelési kirendeltség népművelési csoportja 28-án, vasárnap délután pontosan 5 órai kezdettel nagyszabású műsoros délutánt rendez. Műsor: 1. Nyitány. Játssza a zenekar. 2. Szavalat. Bakó Sándor levente. 3. Ismeretterjesztő előadás. Musza Ferenc. 4. Színjáték: „Ha majd a Kárpátok megindulnak . . .” 5. Vonós kvartett. Játszszák a zenekar tagjai. Műsor után elsőrendű zene mellett tánc. Tekintettel a kultúrális célt szolgáló előadásra, szeretettel kérjük a közönség szíves támogatását és pontos megjelenését. Belépődíj nincs, csupán a ruhatári jegy váltandó meg. Vezetőség.

— **Ékszereit,** arany, ezüst tárgyait készíttesse, javíttassa, vásárolja Moskovitsnál, Piac u. 41.

— **Gyilkos nyúl.** A nyúl tudvalevően a legbékésebb és leggyávább állat, de még ilyen állatok is elkövethetnek gyilkosságot. Sussex egy országútján történt a nyúltragédia. Colin Munday fiatal katona biciklin haladt az országúton. Hirtelen nyúl szaladt keresztül az úton. Munday már nem tudta kikerülni, a nyúl a kerék alá került és a bicikli felborult. A fiatal katona olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy néhány óra multva meghalt. A nyúl elszaladt.

— **Kerékpár, rádió, villamos cikkek, csillárok** olcsó beszerzési forrása Horváth Ferenc műszaki üzletében, Degenfeld-tér 2. sz. Tel.: 16-51.

— **Lelkészi lakavatás Nyirbátorban.** A nyirbátori izr. anyahitközség november 3-án, szombaton és 4-én, vasárnap avatja fel az újonnan épült szerényen szép rabbilakot, mellyel méltón kívánta megörökíteni jelenlegi főrabbijának, dr. Lemberger Ábrahámnak huszonötéves nyirbátori működését. A jelzett szombaton a vendégrabbik szónoklatokkal hódolnak a zsidóság örök, szent eszményeinek s hivatott ajkakkal árasztanak fényt és reményt a hivők lelkébe. A vasárnapi ünnepi közgyűlésen viszont a helybeliek tolmácsolják szívük érzelmeit. A hitközség külön meghívókat nem küld, de ezen értesítéssel adja tudtára mindenkinek, hogy bárkit szívesen lát. A nyirbátori izr. anyahitközség.

Gyászrovat

Csorba Imréné Hócza Máia, 25 éves korában elhunyt. Temetése — a Pocsajból Bogácsra (Borsodmegye) végzett hazaszállítás után — hétfőn délután 2 órakor lesz a római katholikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után. A szállítást és temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

— Aradi Zsolt és Bethlen Iván Debrecenben. Szombaton délután Debrecenbe érkezik a szociális-radikális gondolkodású neokatholikus magyar ifjúság két vezetőegyénisége: Arady Zsolt és Bethlen Iván. A két kiváló szociográfus a haladó debreceni ifjúsági mozgalmakat kívánja tanulmányozni és részt vesz félhatkor a Soli Deo Gloria kultúrszociális szemináriumának a földbirtokreformról és a telepítésről tartandó vitadélutánján.

— **Eljegyzés.** Mondschein Elza és Pollák Imre jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Betörés a cukrászüzletbe.** Péntekre virradó éjszaka felfeszítették Orosz János, Hunyadi ucca 15. szám alatt levő cipőüzletét és három pár cipőt elloptak. Ugyancsak behatoltak a szomszédos házban levő cukrászdába, amelynek Sztanó Gáborné a tulajdonosa. Innen cukrászsüteményeket, csokoládét és egynéhány közpiskolás tankönyvet vittek magukkal. A rendőrségi nyomozás szerint a lopást valószínűleg mindkét helyen ugyanaz a tolvaj követte el. Az üzletekbe úgy jutottak be, hogy a redőnyöket álkulccsal felfeszítették. A betörőket keresik.

— **Egészséges lesz a lába,** ha cipőjét Takácsnál készítteti. Orthopäd specialista. Batthyány ucca 4.

— **Csontszilánkot nyelt Mackensen követ és tályogot kapott.** Budapestről jelentik: Vasárnap este kellemetlen baleset érte Mackensen budapesti német követet. Vacsorázás közben lenyelt egy csontszilánkot, amely megakadt a nyelőcsőben és komplikációt okozott. Mackensen követ előbb nem tulajdonított fontosságot a dolognak, kedden azonban már súlyos fájdalmakat érzett és orvoshoz ment. Lénárd Zoltán dr. vizsgálta meg, aki megállapította, hogy a nyelőcsőben a csont körül kezdődő gyulladás jelei mutatkoznak, sőt tályog képződött. Csütörtök délelőtt operációt hajtott végre a követen. A műtét másfélóráig tartott és utána javulás állott be. A professzor szerint Mackensen még nincs túl a veszélyen, de remélni lehet, hogy erős fizikuma megakadályozza a gyulladás továbbterjedését s így néhány napon belül elhagyhatja a szanatóriumot.

— **Eltörött** dísztárgyak, nippek, vázák javítása szakszerűen, olcsón Bárány Rádióházban, Szent Anna u. 1. Kiégett villanyégőket vásárlásnál beszámítok 24—30 fillérbe. Rádiók, villanycikkek, csillárok bámulatos olcsón.

— **Waiszlovits Emil egyhónapos büntetését helybenhagyták.** Kolozsvárról jelentik: Waiszlovits Emil nagyváradi szállodást a kolozsvári hadbíróság egyhavi fogházra és 50 lei pénzbüntetésre ítélte, mert nem tűzette ki a román zászlót. A legfelsőbb bíróság helybenhagyta az ítéletet. Az öreg Waiszlovits már hónapok óta vizsgálati fogságban van, ami azonban nem számít bele büntetésébe.

Igyekezzék mielőbb öröklakást és üzlethelyiséget jegyezni
a Piac uccai társasházban, mert
KÉSŐBB NEM VÁLOGATHAT
Iroda: Piac u. 22-24. szám alatt I-ső emeleti tanácstermében.
Előjegyzések, felvilágositások délelőtt 9—1 és délután 3—6 óráig.

— **Benzin, motalkó, olaj, petroleum, kocsikenőcs,** mindenféle autó-, motorkerékpár felszerelési cikkek szaküzlete: Emerich László, Halköz 3. Telefon: 16-09.

— **Mi lesz holnap? — Kertész Miklós előadása.** Kertész Miklós képviselő hétfőn este a magántisztviselőknél tartja előadását „Mi lesz holnap?" címmel. A magántisztviselők ez évi szemináriumának bevezetéseként ismertetni fogja mindazokat a kérdéseket, amelyek ma minden gondolkozó emberben önkéntelenül is felvetődnek és rámutat a kibontakozás lehetőségeire, a jövő fejlődésére. Kétségtelen, hogy az előadás úgy elgondolásában, mint Kertész Miklós értékes mondanivalóival biztosítja a közönség érdeklődését. Az előadásra belépődíj nincs, igazoló-belépőjegyek a magántisztviselők helyiségében, Arany János ucca 39. szám alatt kaphatók csütörtökön este 8—10, vasárnap délelőtt 11—1 között, valamint hétfőn az előadás előtt, pontosan félkilencig. Vendégeket szívesen látnak.

— **Mindennemű ékszerkészítés, javítás, aranyozás, ezüstözés** legolcsóbban Takácsnál, Batthyány u. 4. Forrasztások 20 fillértől.

— **Üvegszálloda Angliában.** Londonból jelentik: Doncasterben ma megnyitották Anglia első üvegszállodáját. A merész futurista körvonalú, kéttornyú épület falait mind kívül, mind belül vastag színes üvegekkel borították. Az üveg nagyszerű hő- és hangszigetelőnek bizonyult, könnyen tisztán tartható és ragyogó színei mind nappal, mind mesterséges világításnál megragadó hatással vannak a nézőre.

— **Vasárnap rendkívüli közgyűlést tart az ipartestület.** A mult év vasárnapjára hirdetett, de akkor meg nem tartott ipartestületi rendkívüli közgyűlés most vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz megtartva az ipartestület dísztermében. A tárgysorozaton szereplő ügyek közérdekű és fontos voltára tekintettel városunk iparosait ezúton is meghívja a rendkívüli közgyűlésre az ipartestület elnöksége.

— **A lengyel antiszemita diákok vezére áttért a zsidó vallásra.** Varsóból jelentik: A lapok hírt adnak róla, hogy a jobboldali radikális antiszemita egyetemi hallgatók volt vezére és a diákmozgalmak vezetője néhány nappal ezelőtt áttért a zsidó vallásra. A fiatalember, aki közeli rokonságban áll több lengyel nacionalista politikussal, anyai részről zsidó származású s ezért a most lábrakapott nemzeti szocialista párt részéről kíméletlen támadások érték. Ez érlelte meg benne az elhatározást, hogy áttér a zsidó hitre, ami meg is történt a varsói rabbinátus engedelmével. A kormánypárti lapok azzal a megjegyzéssel kísérik ennek a ritka esetnek közlését, hogy ilyen képtelen következményekkel járhat a fajtisztaság apostolainak oktalan agitációja.

Jegyezze fel a cimünket!
Nyomtatvány
Könyv
Klisé
szükséglete beszerzésénél forduljon bizalommal hozzánk
Szépen dolgozunk! és jutányos áron!
Nagy Károly és Társai
könyvnyomda ◆ könyvkötészet ◆ vonalozó intézet ◆ üzleti könyv gyár
klisé műintézet
DEBRECEN, Ferenc József ut 49
TELEFON 20-18.

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32—12.

— **Megférgesedett a jugoszláv exportbúza.** Topolya, október 26. A Dunabánság több községében erősen pertraktálják, hogy az export-búzában sok a féreg és a zsizsik. Ennek az az oka, hogy a búzát a gépek a szokottnál gyorsabban lekaszálták és a gyors cséplés következtében a búza sem keresztben, sem kazalban nem száradhatott ki. A topolyai gazdák kormányintézkedést kérnek, mert attól tartanak, hogy a féreg miatt a jugoszláv búza-export kárt fog szenvedni.

— **Mácsay-emlékünnepély.** Október hó 28-án, vasárnap este 8 órakor az Arany Bika dísztermében tartja a Mácsay Dalkör Mácsay Sándor kollégiumi ének- és zenetanár 10 éves halálának évfordulója alkalmából az emlékünnepélyt. Az estélyen azok a férfikórusok, dalegyletek szerepelnek, amelyeket Mácsay Sándor életében vezetett, így a Kollégiumi Kántus, Városi Dalegylet, Máv. Egyetértés Dalegylet és a nevét viselő Mácsay Dalkör. A műsoron az összes számok Mácsay-szerzemények és átiratok lesznek. Az emlékünnepélyre belépődíj nincs, műsor ára 20 fillér, amely nem kötelező. A hangverseny után az Arany Bika dísztermében Mácsay emlékvacsora lesz, amelyre jelentkezhetni a Bika portásánál legkésőbb szombat délután 5 óráig lehet. (Egy teríték ára 1 pengő 20 fillér.) Ezúton szeretettel meghívja a Debreceni Kollégiumi Diákszövetséget, a dalostársadalmat, Mácsay Sándor volt tanítványait és tisztelőit úgy az emlékünnepélyre, mint az azt követő vacsorára a Mácsay Dalkör elnöksége.

— **Három helyett angol iskola — Albánia forrong.** Londonból jelentik: A balkáni uralkodóházakban erősen divatba jött az angliai iskoláztatás. Királyi apja tragikus haláláig tudvalevőleg Angliában nevelkedett II. Péter, Jugoszlávia jelenlegi fiatal uralkodója is. Most Zogu albán király két unokahúgát, a tizenkétéves Tere és a tizennégyéves Dusán hercegnőt szintén angol iskolába küldték. Huszonöt évvel ezelőtt a két ifjú hölgyet még kétségkívül a háremben nevelték volna s az előkelő albán hölgytársaság ma is valóságos forrongással fogadta azt a hírt, hogy az albán uralkodó angol leányiskolába küldte unokahúgait.

— **Borzalmas kolerajárvány Indiában.** Londonból jelentik: Az indiai központi tartományokban rettenetes kolerajárvány dühöng. A mult héten 3535 megbetegedést és 1410 halálesetet, a folyó héten 4858 újabb megbetegedést és 2017 halálesetet jelentettek.

— **Magyar bárónő (?) felvágta a hasát a kassai gőzfürdőben.** Kassáról jelentik: Világ Anna 56 éves állítólagos magyar bárónő a kassai gőzfürdőben harakirit követett el. Amikor csengetésére a szobaleány a bárónő fürdőkabinjába sietett, az idős asszonyt már véresen, eszméletlenül találta. Mellette hevert egy véres borotva és egy konyhakés. Reménytelen állapotban szállították a kassai mentőállomásra, ahol azonnal műtétet hajtottak végre rajta. Az orvosok nem bíznak felgyógyulásában.

— **Amerikában kivész a bolha.** Newyorkból jelentik: A csikágói állattani intézet szomorúan állapítja meg, hogy a bolha kihalófélben van. Ennek különös oka van: az, hogy a nők könnyebben öltözködnek, mint azelőtt. A régi vastag gyapjúruhák és gyapjúharisnyák voltak a bolhák legjobb búvóhelyei. A selyemharisnya és a könnyű selyemruha ma már nem alkalmas tartózkodási terület a bolhák számára. Tartani kell attól, hogy e könnyed és mozgékony állatfaj nemsokára teljesen eltünik az amerikai kontinensről.

Sport

JÓ KABALA A KISPEST ELLEN:
a Bocskay még sohasem szenvedett vereséget a Stadionban
Az Attila ellen gólzáporos győzelmet aratott csapatát szerepelteti vasárnap a Bocskay — Nagyszerű küzdelemre van kilátás vasárnap délután a Stadionban

A vasárnapi Bocskay—Kispest mérkőzés hatalmas küzdelmet ígér, aminek egyik oka az, hogy a kispesti csapat ebben a szezonban az elsőszinvonalbeli egyesületek közé küzdötte fel magát. A válogatott keretbe négy kispesti játékost állítottak be és nem lehetetlen, hogy mind a négy ténylegesen is bekerül a reprezentativ csapatba. A Bocskay pedig az elmult héten Soroksáron döntetlenül mérkőzött, annál nagyobb erőfeszítéssel fekszik hát bele a küzdelembe, már csak azért is, hogy el ne veszítse eddigi veretlenségét. A Kispest különben mindig nehéz dió volt a Bocskay számára, az utóbbi időben azonban a kék-sárga csapat tudása felül kerekedett. Most mégis más a helyzet, a papirforma szerint nyilt küzdelemre van kilátás és a vasárnapi mérkőzés kétségtelenül mindvégig változatos és izgalmas küzdelmet igér.

A Kispest egyre-másra aratta legutóbb a győzelmeket, de első nehéz ellenfele tulajdonképpen a Bocskay. A debreceni csapat soroksári eredményét — ha a mérkőzés lehetőségeit mérlegeljük — nem szabad tekintetbe venni, hiszen a futballban nem lehet megállás nélkül végig sikereket aratni. Egy-egy rövidebb gyenge momentum nem jöhet komolyan számításba és ha tekintetbe vesszük azt, hogy a Bocskay most hazai pályán, hazai közönség előtt játszik s a betegségükből felépült játékosok most már ismét visszanyerték régi formájukat, akkor csak arra lehet következtetni, hogy a debreceni profik folytatják győzelmi sorozatukat. A Stadion egyébként is nagyszerű kabala a Bocskay számára: a Stadion zöld gyepén ugyanis még egyszer sem szenvedett vereséget a kék-sárga együttes. A Kispest elleni győzelem hatalmas lehetőségeket tár fel a debreceniek számára. Vasárnap lesz a fővárosban a Ferencváros és az Ujpest találkozója. Mindkét csapat a Bocskay versenytársa az első helyekért folyó küzdelemben s kész haszon, hogy a vasárnapi összecsapáson valamelyik pontot veszít.

A Bocskay vasárnap minden standard játékosát szerepelteti Palotás kivételével. A kitünő játékos távolmaradása azonban egyáltalán nem jelent hátrányt a debreceniek számára, mert az ujonnan szerződtetett Belcsik valamennyi mérkőzésen fényes formát mutatott és tökéletesen megállta helyét posztján, sőt mindig a mezőny legjobbjai között volt. Markos is teljesen egészséges már, Gyulai szintén egészen fit, úgyhogy senki sem fog hiányozni a csapatból. Az összeállítás egyébként teljesen azonos marad azzal, amellyel az Attila ellen nyolcgólos győzelmet aratott a Bocskay. Az együttes tehát a következőképpen fog kiállani vasárnap délután negyed háromkor a Stadionban: Alberti — Vágó, Janzsó — Belcsik, Gyulai, Szaniszló — Markos, Vincze, Teleki, Návay, Hevesi.

REGGELTŐL DÉLIG BONYOLÍTJÁK LE AZ AMATŐRÖK PROGRAMJUKAT

A DVSC-pályán vasárnap kora reggeltől nagyüzem lesz. Az amatőrök kénytelenek a profi konkurrencia elől elmenekülni s ezért már vasárnap korán reggel elkezdik a bajnoki mérkőzések lejátszását.

Fél 9 órakor a DVSC a DMTE-vel játszik s ha győz, úgy kikötött a tabella első helyén. Utána negyed 11 órakor a PMAV játszik a Textillel. Érdekes mérkőzés lesz, Feleletet ad arra, hogy a bajnokcsapat csak ideig-óráig torpant meg, avagy le kell számolni a PMAV-val. Ha a bajnokcsapat nem tudta magát a pihenő alatt összeszedni, úgy már kétséges, hogy az őszi első helyébe beleszólhat. A Textil az utóbbi mérkőzéseken javulást mutatott s könnyen megszoríthatja a bajnokcsapatot.

Felkérem a Nagy Károly és Társai futballcsapat játékosait, hogy vasárnap délután 1 órára a DEAC-pályán a Hajdufőld csapata ellen játszandó mérkőzésre pontosan megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

Felkérem a Hunyadi FC alant felsorolt játékosait, hogy ma, szombat délután 2 órára a dohánygyári pályán a Villanygyár elleni bajnoki mérkőzésre megjelenni szíveskedjenek: Marosi, Gárdos, Faragó, Kiss, Gerle, Baranyai, Füzessy II., Vajda, Balogh, Füzessy I., Gergely, Egri, Trecsényi, Sipos. Intéző.

A női szépséghez a
Magda kozmetikán keresztül
vezet az út!
Speciális estélyi kikészítések, modern arcápolás, különböző iszappakolások, különleges külföldi arczonáncok, szemöldökszedés
rendkivül olcsó áron!
Ingyen tanácsadás! **Tanítványok kiképzése!**
KÉZ-KOZMETIKA, MANIKÜR 40 fillér, bérletre 30 fillér.
Borravaló nincs! **Borravaló nincs!**
Magda kozmetika, PIAC UCCA 44. (Bejárat a kapu alatt)

Csokonai színház: SZOMBAT délután fél 4-kor zóna helyárakkal, operettujdonság, kacagó délután!

Tisztelt ház

Este: **ÁLARCOS BÁL** (nagyopera)

VASÁRNAP 3 előadás!

3-kor olcsó helyárak: FEHÉRVÁRI HUSZÁROK op.

6-kor olcsó helyárak: TOVARIS vigj. ujdonság.

9-kor a legszebb magyar klasszikus operett: GÜL BABA

•SZÍNHÁZ•MOZI•HANGVERSENY•

HETI MÜSOR:

SZOMBAT délután fél 4 órakor zóna helyárakkal: Tisztelt ház. — Este: Nyolc vendég felléptével: ÁLARCOSBÁL, nagyopera.

VASÁRNAP délután 3 órakor olcsó helyárakkal: Fehérvári huszárok, operett. — Délután 6 órakor olcsó helyárakkal: Tovaris, vígjáték ujdonság. — Este 9 órakor új betanulással: Gülbaba, operett.

HÉTFŐ este: Gülbaba. „A" bérlet.

KEDD este Kardoss Géza felléptével: Liliom.

SZERDA este Kardoss Géza felléptével: Liliom. „B" bérlet.

CSÜTÖRTÖK este új rendezésben: Jédermann (mysztérium).

PÉNTEK este Kardoss Géza felléptével: Liliom. „C" bérlet.

ÓRIÁSI ÉRDEKLŐDÉS A MA ESTI OPERAELŐADÁS IRÁNT

Ma este ünnepi előadásra gyülnek ki a Csokonai-színház lámpái, hogy egy minden vonatkozásában nagyszerű és tökéletesen művészi előadásnak legyenek tanui.

Báthy Anna, K. Voith Ilonka, Zoltán Irén, Vajda László, Erdy Pál, Arany József, Pajor Ödön éneklik Verdi **Álarcosbál** című operájának a főszerepeit, a zenekart pedig **Komlós Pál** dirigálja.

Ez a nyolc név százszázalékos garancia arra vonatkozólag, hogy a ma esti előadás olyan kristálytiszta művészi tökéletességű lesz, amilyenre még Debrecenben példa nem volt.

Az előadással kapcsolatosan különben ma egy 9 perces telefonbeszélgetést bonyolított le Kardoss igazgató Budapesttel.

A kora reggeli órákban felhívta telefonon a debreceni színigazgatót Báthy Anna, az Operaház művésznője és közölte vele, hogy meghívták szombat estére Bécsbe, ahol Toscanini vezényletével Verdi **Requiemét** kellene elénekelni és kérte Kardoss Géza színigazgatót, engedje ki az obligóból azzal a feltétellel, hogy maga helyett az Operaház bármelyik elsőrangú művésznőjét hajlandó lekülideni saját költségére.

Kardoss igazgató közölte Báthy Annával, hogy a jegyek a ma esti előadásra úgyszólván mind elkeltek, zsúfolt házra van kilátás, a közönség Báthy Anna felléptét tudja és várja, tehát ő nem teheti meg a debreceni közönséggel szemben azt, hogy a hirdetett Báthy Anna helyett más művésznőt léptessen fel.

Báthy megértette a helyzetet, belenyugodott a megváltoztathatatlan helyzetbe és így ma este nem Bécsben, hanem Debrecenben fog énekelni.

A CSOKONAI-SZÍNHÁZ TÁRSULATA AZ INSÉGESEKÉRT

A Csokonai-színház együttese Kardoss Géza igazgató elnöklésével társulati ülést tartott. Az ülésen a társulat elhatározta, hogy időközönként előadásokat fog tartani, amelyeknek bevételét az inségakció céljaira juttatják. Viszonzásul csak annyit kértek, hogy ebből az összegből az állásnélküli és nyugdíjas színészeket is segélyezzék. A debreceni színtársulat nemes gesztusát báró Vay László főispán meleghangú levélben köszönte meg.

MOZI

KÉT NAGYSZERŰ FILM A VÍGSZÍNHÁZ ÚJ MÜSORÁBAN

A Vígszínház-mozgó igazgatósága ismét gondoskodott arról, hogy a közönség páratlanul szép és nívós műsort láthasson. Két új, világsikert aratott filmet mutat be szombaton, amelyek közül különösen kiemelkedik „A kínai táncosnő", Anna May Wong legfrissebb produkciója. A csodálatos tehetségű kínai színésznő ebben a filmben talán legnagyobb alakítását produkálja, teljes lelkét és szívét öntötte bele ebbe a szerepbe. Művészete csak hozzájárul ahhoz, hogy az amúgy is nagyszerű meséjű film mindvégig lenyűgözze a nézőt. A filmtechnika hatalmas bravúrja „A kínai táncosnő", amelynek kiállítása, ragyogó dekorációi, gyönyörű felvételei szinte egyedülállóak az utóbbi évek filmalkotásai között. A történet változatos és érdekes, a kínai lelket megkapóan varázsolja a néző elé.

A másik film, a „Szökés az Ördögszigetről", izgalmas és lebilincselő bűnügyi történet, de nem a megszokott keretek között, hanem eredeti elgondolással. Csupa újszerűség minden ebben a darabban, amely tele van fordulatokkal s nyugodtan lehet állítani, ami pedig a kalandortörténeteknél a legnagyobb ritkaság: igazi művészi produkció. Kétségtelen, hogy a Vígszínház sikert arat új műsorával.

Szombaton:

Közkívánatra! **„RÁKÓCZI INDULÓ"**, magyar hangosfilm Jávor Pál, Dayka Margit főszereplésével. Megelőzi: Stan és Pan: **A szerelmes ördögök.** Előadások: 5, 7, 9 órakor.

Vasárnap **„DIÁKÉLET".** Megelőzi: **Szicilliai mulatság** és **Óh Sevilla. Magyar Híradó.**

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Körtvélyessi Benke Tibor:

A 33-AS SUGÁR

(13)

VII.

Vadászat az erdőben.

A felügyelő kikutatta a fiatalember ruháit. Kabátja belső zsebében fekete bőrtárcát talált. Néhány névjegy, egy-két érdektelen feljegyzést tartalmazó cédula és a papirszelet, melyre a telefonszám volt felírva — képezték a tárca egész tartalmát. Kassai ezalatt tüzetesen átvizsgálta a kunyhót, de eredmény nélkül. Kutass elgondolkodva nézte a halottat, majd hirtelen elhatározásra jutva, kilépett az ajtón.

Gombás utána nézett és szeme az ablakon akadt meg. A következő pillanatban megvillant kezében a revolver és dördülés rázta meg a levegőt. Az ablaküveg csöröpölve hullott a földre. Kassai és embere kiugrottak a házból és egy sötét alakot látva bukdácsolni a töltésen, utána vetették magukat. Mikor közelébe értek, meglepődve ismerték fel Kutasst. A mérnök valami csillogó tárgyat rejtett a zsebébe és izgatottan érdeklődött a lövés felől. Ugyanekkor Gombás bosszankodva vizsgálta a talajt az ablak alatt és nem tudott semmiféle nyomot felfedezni. Mentegetődzve magyarázta Bereckyéknek.

— Meg mernék rá esküdni, hogy ha egy percet kések, valamelyikük már átlyukasztott koponyával heverne a földön. Amikor az ablakra néztem, közvetlen közelből egy sárga arc meredt rám és egy pisztoly csöve mozdult az üveg mögött. A főhadnagy bizonytalan pillantást vetett a felügyelőre és összehuzott szemmel nézett az erdő felé.

— Azt hiszem át kellene kutatnunk környéket. — Eközben Kassai visszaérkezett és szótlanul megállt Gombás mellett. A felügyelő megcsóválta a fejét.

— Nincs sok értelme főhadnagy úr. Kevesen vagyunk és fogalmunk sincs arról, hogy akit keresünk, milyen irányba tünt el. Sajnos nem találok semmi nyomot Kutass közelebb lépett.

— Én azonban igen. Tessék. — Kinyujtott tenyerén recés szélü fémcsattot tartott.

— Azon a helyen találtam, ahol Reisz Emil holtteste függött. Papp mérnök előrehajolt és felkiáltott:

— Katóka trench koatjának a csattja. Gombás felélénkülve rendelkezett:

— Igy más a helyzet. Kassai maguk ketten fussanak le az örházhoz és kérjenek azonnal egy szakaszt a központból. Értesítse a legközelebbi csendőrőrsöt is. Ugy intézkedjék, hog yaz erdő északi és nyugati oldalán zárják el a menekülés utját. A szakaszt várja meg az őrháznál és az országút mentén vezesse őket észak felé. Figyeljen majd a jelzéselmre. El ne felejtsen kézi fényszórókat hozatni.

A főtiszt társával együtt futva távozott. Berecky és a két mérnök a felügyelővel együtt mintegy harminc-negyven lépésnyi távolságban egymástól a vasutvonallal párhuzamosan haladtak az erdő felé. Ugy látszik el voltak készülve hasonló helyzetekre, mert mindnyájan revolvert tartottak kezükben. Papp a balszélen haladt. Megleehtős gyakorlatlan volt az iyen terepen való mozgásban. Minduntalan elbotlott és a száraz galyak szüntelenül ropogtak lábai alatt.

A másik három azonban zajtalanul nyomult előre. Kutass oroszországi éjszakák veszedelmes és izgató embervadászataira gondolt és szinte vidáman sietett a cél felé. Egyszerre megállt és mozdulatlanul figyelt. — Valahonnan az erdőből károgó varjusereg szállt fel suhogó szárnyakkal. A felzavart madarak elrepültek és tisztán hallatszott, amint valaki szuszogva csörtet a fák között.

Ebben a percben sziréna bugott fel a váro sfelől. Kutass abba az irányba nézett, amerre Gombást sejtette. Látta, hogy a felügyelő is mozdulatlanul áll. Valószinüleg a többiek is hasonlóképen cselekedtek, mert a közelben levél se rezdült.

Váratlanul ütemes motorzugás dübörgött fel a fák között. A mérnök alig akart hinni füleinek. Bizonytalan sötét kerek tömeg emelkedett az erdő fölé és Kutass érezte, hogy valami hirtelen támadt erős szélroham elviszi a kalapját. Az őrház felől két fényszóró lilás csóvája törte át a ködöt és kutatva söpört végig a töltésen A felügyelő rövid pálcákat dugott pisztolya csövébe és a levegőbe lőtt. Pillanatok mulva vörös fénnyel pukkant szét fejük felett a rakéta és himbálódzva ereszkedett lefelé. — Ugyanekkor magasra lendült a fénynyaláb, majd hirtelen megmerevedni látszott.

A kunyhó irányában sajátságos alakú repülőgép emelkedett. Szárnyai nem voltak és a kerek törzs felett két vizszintesen elhelyezett négyágú légcsavar forgott.

Berecky felkiáltott

— Heliokopter! —

Kutass gondosan célzott. Ilyen távolságról még remélhette, hogy hatalmas steyer pisztolyával eredményesen tüzelhet. Az országút felöl sajátságos kerepelés kattogott.

— Tak-tak-tak... Gombás a főhadnagy felé közeledett.

— Mit szól a golyószórónkhoz. — Odafent fehér füstfelhőt eresztett a gép, miközben motorjai fokozott erővel dörögtek. A fülsiketítő robaj elnyelte a pilóta válaszát. Izgatottan nézték, amint a heliokopter lassan láthatatlanná válik a ködben. A fényszórók kialudtak és kis idő mulva 8—10 főből álló rendőrosztag bontakozott ki a vasút mellett. A felügyelő végighallgatta Kassai jelentését, majd az erdő felé mutatott.

— Körülnézünk, hátha találunk valamit.

Lépésről-lépésre nyomoultak be a fák közé. Nemsokára Gombás nagyobb tisztásra bukkant. A lámpák keresztüzében legázolt bokrok és tört galyak mutatták a repülőgép nyomát. A rendőrök Kassai vezetése mellett minden fücsomót átkutattak.

(Folytatjuk.)

Vásároljon hirdetőinknél.

KÖZGAZDASÁG

LANYHA A GABONAPIAC

Határidőüzlet:

Búza: március 16.70, 68, 65, 63, 62, zárlat 16.61—62, május 16.96, 98, 90, 91.

Rozs: március 13.15, 07, zárlat 13.09—12.

Tengeri: május 10.63, 52, 55, 52, zárlat 10.51—53.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 16.15—16.50, 78 kg. 16.30—16.65, 79 kg. 16.45—16.80, 80 kg. 16.65—16.90, ftiszai 77 kg. 15.75—16.00, 78 kg. 15.90—16.15, 79 kg. 16.05—16.30, 80 kg. 16.15—16.40.

Rozs: 12.00—12.15, tak. árpa 13.90—14.10, zab 13.90—14.00, tengeri 11.40—11.50.

A készáruvásáron búza 5 és rozs 10 fillérrel olcsóbb, zab 10 fillérrel drágább, tengeri nem változott.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.05—17.45, 100 cseh korona 14.02—14.20, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 340.30—344.30, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 3.42—3.46, 100 líra 29.90—30.25, 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

...

A színarany kilója 5600—5610 pengő.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Október 27., szombat: Battonya, Istvándi, Szekszárd (havi), Mindszent,

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

DEBRECENI HELYI VASÚT.

HIRDETMÉNY

Abból az alkalomból, hogy a Bocskay—Kispest mérkőzést folyó évi október hó 28-án délután a Stadionban rendezik meg, amelyre előreláthatólag több ezren mennek ki villamoson, a mérkőzést látogató közönség részéről felmerült kívánságnak megfelelően, a város vezetőségének hozzájárulásával e napon délután 12 ó. 30 p.-től kezdve 2 ó. 30 p.-ig, tehát addig az ideig, amíg a mérkőzésre a közönséget kiszállítjuk, a fővonalon közlekedő összes kocsikat „2" iránytjelző számokkal látjuk el és azok mind a városi uszodáig közlekednek. A Vilmos Császár-körút elejétől (Simonyi-uti sarok) az Egyetemi klinikákig és onnan vissza pedig 5—6 percenként külön ingakocsit járatunk és így a Vilmos Császár-körutra és a Klinikák felé kimenő vagy a Vilmos Császár-körutról a városba bejövő utasoknak a Simonyi-ut és Vilmos Császár-korut carkán át kell szállaniok. Az Egyetemi klinikák és Városi uszoda között a közlekedés ez idő alatt szünetel.

Debrecen, 1934 október hó 23.

Az üzletigazgatóság.

— **Megjelent az új Válasz**, élén egy új szerkesztőbizottsággal, amelynek tagjai: Buday György, Féja Géza, Gulyás Pál, Juhász Géza, Németh László, Fülep Lajos, Szerb Antal. A 3—4 összevont duplaszám ára mindössze 1 (egy) pengő. A Válasz a legkorszerűbb és legméltóbb utóda az osváthernői Nyugatnak.

DEBRECENI EMBER DEBRECENBEN VÁSÁROLJON

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

„Szerencsés"

jeligének levele van. Kérem átvenni a kiadóból. 4628

Betöltendő állás

Gyakorlott

varróleány fölvételetik Fischer nőidivatszalonban, Piac 49., I. em. 2106

Tanulónak

elmenne izr. 15 éves fiú. Vendég ucca 5. Klein Mihály. 11

Középkorú,

perfektül főző nő, ki a baromfival is tud bánni, november egyre tanyára felvételetik. Jelentkezni vasárnap Piac 39., házfelügyelőnél. 4631

Lakást

adok városban kevés dologért egy magános nőnek. Értekezni Nyilastelep, Márton Kálmán ucca 2. 12

Kiszolgálóleányt

jó bizonyítvánnyal — fölvesz Deutsch Ilona, Széchenyi 6.

Állást keresők

Fodrászsegéd,

ki ondulál is, állást keres. Cím: Sinai, Miklós u. 1. 4625

Ingatlan

Elcserélem

3 szobás közeli kertségi házamat városival ráfizetéssel. Cim a kiadóban. 2102

Déli soron

házhelyek eladók. Felvilágosítást ad Weiszmann Jakab mérnök, Piac u. 43. Svetits bérház. 2094

Modern

kettő-, háromszobás családi lakóházak a Poroszlay úton kedvező részletfizetések mellett eladók. Értekezni Tóth és Sebestyén részvénytársaságnál, Fürdő ucca 2. szám. 4275

Házhelyek

részletre is kaphatók város belterületén. Értekezni lehet: dr. Szalay, Szent Anna u. 14. és dr. Dróth, Piac u. 49. ügyvédeknél. 2082

Központon

levő házam elcserélném kisebbel, esetleg közeli külsőségen is. Cím a kiadóban. 829

Modern

családi lakóházak Poroszlay uton kedvező részletfizetések mellett eladók. Érdeklődni Tóth és Sebestyén rt.-nál Fürdő ucca 2. szám alatt. 1737

Kiadó lakás

Légfűtéses

különbejáratú bútorozott szoba állandó lakásnak kiadó. Cím kiadóban. 2099

Két szoba

orvosi rendelőnek vagy irodának kaidó. Csapó ucca 10., az emeleten. 2024

Különbejáratú

bútorozott szoba 1—2 személy részére olcsón kiadó. Értekezni Arany János u. 1., cipőüzlet. 2103

Különbejáratú

csinosan bútorozott szoba kiadó. Bethlen u. 44. 4623

Uccai

bútorozott szoba, közös előszoba, fürdőszoba használattal kiadó. Arany János ucca 19. sz. 2100

Kiadó

irodának vagy lakásnak az Iparkamara házában, Werbőczy ucca 4. szám alatt november 1-re második emeleten egy 2 szobából álló lakás, november 15-re pedig az első emeleten szintén egy 2 szobából álló lakás. 2079

Egy

szoba, konyha, speiz november 1-re kiadó. Busi ucca 7. 4634

PÜSPÖKI PALOTÁBAN

bútorozott szoba kiadó. Érdeklődni házmesternél I. kapu, hátul az udvarban. 1975

Modern

3 szobás, elő-, fürdőszoba, — minden mellékhelyiséggel újonnan festve, azonnal kiadó jutányosan. Csokonai 44. 4633

Szép

földszintes uccai bútorozott különbejáratú szoba kapualatt jobbra kiadó. József kir. herceg ucca 6. 2048

Kiadó

uccai kétszobás összkomfortos úri lakás leszállított bérért. Teleki ucca 13. 4627

Egyszobás

és kétszobás modern lakás s raktárhelyiségek kiadók. Degenfeld tér 4. 4637

Kétszobás,

konyhás, kamarás lakás azonnalra kiadó. Varga ucca 12. S

Két szoba,

előszoba, fürdőszobás lakás Simonffy u. 48. alatt november 1-re kiadó. Értekezni dr. Árvay ügyvéd, Első Takarék. 4524

Két szoba,

előszoba, fürdőszobás lakás Simonffy u. 48. alatt november 1-re kiadó. Értekezni dr. Árvay ügyvédnél, Első Takarék. 4000

Uccai

csinosan bútorozott szoba november elsejére kiadó. Széchenyi ucca 27.

Egy

szép uccai szoba, konyha, speiz, mosóházzal fás udvarban kiadó nov. 1-re. Apaffy ucca 20 673

Kettőszobás,

konyhás lakás kiadó. Hatvan ucca 22. 4630

Üzletek

Üzlethelyiség

november 1-re kiadó. Szent Anna u. 2. 2096

Üzlethelyiség

a Bika bérházban azonnalra kiadó. Felvilágosítás az irodában. 4626

Eladás

Megkezdődött

olcsó gyümölcsfa- és szőlővesszőárusítás. Piac ucca 66. 2105

Chevrolet-autó,

üzemképes, eladó. Kellő garanciával esetleg részletre is. — Csapó ucca 10., az udvarban. 8

Piatnik-

és aluminium játékkártyák, világmárkás öngyujtók és alkatrészei nagy választékban Szász trafikban, Piac u. 64. 4629

Érdekes csigagyüjtemény,

kb. 800 darab, egészben eladó. Csapó ucca 10., udvari lakás. 9

Egy

női télikabát eladó. Teleki u. 11. sz. 831

Teljesen új

szmoking-szabású fekete ruha két mellénnyel (fekete és szürke), legelsőrendű anyagból, igen finom kidolgozású — igazi alkalmi vétel! — 100 pengőért eladó. Ugyanott egy használt női barna télikabát is eladó. Rákóczi ucca 50. szám, balra 3. ajtó. 4279

Eladó

sürgősen kettő darab ágy, konyhakredenc, asztal, stelázsik nagy mosóteknő, dézsa, vászonrolletták, kerékpár. Piac u. 58. Érdeklődni felügyelőnél. 2107

Négy darab

öthónapos malac eladó. Diófa ucca 32. szám. 830

Fajalma

elsőrendű, őszi kapható nagyban, vagy tíz kilónként. — Batthyány ucca 17., félemelet 4. 1865

Varrógép 100 P,

zongora, Wertheim-szekrények, rézágyak, sezlonok, szekrények, fél háló, divány, konyhagarnitúra, előszobagarnitúra, íróasztalok, tükrök eladók. Csapó 6. 4635

Bútor

Gyermekkocsi,

Vasbútorgyár elismert legjobb és legszebb gyártmánya, beszerezhető közvetlen a gyártelepen és a városi mintalerakatban, — Piac u. 70., valamint Kántor Ernő és Társa cégnél. 4339

Modern

alig használt ebédlő olcsón eladó. Arany János u. 42., udvarban. 2104

Vétel

Dupla

ágyterítőt, fehéret megvételre keresek. Ajánlatot „Ágyterítő" jeligére a kiadóba kérek. 12

Búzaaljat,

repcealjat, kölest megvételre keresek. Apaffy ucca 20. 765

Pénz

Kölcsönöket

elsőhelyű bekebelezésre folyósítunk. Pénzt prima fedezetre kihelyezünk. Zálogház, Hunyadi u. 14. 2020

Oktatás

GYORSÍRÁS

tanítást a legmodernebb pedagógiai elvek szerint rendkívül gyorsan és teljes sikerrel vállalok. Állami vizsga, állami bizonyítvány. — Havi pausál árak: 5—10—15 és 20 pengő. Fried Sándor középiskolákra és felső keresk. iskolákra képesített szaktan. Gépírás, másolás, Piac ucca 44, bejárat a kapu alatt.

Német oktatás,

kitünő eredménnyel, 24 óra havonta 6 pengőért. Varga u. 39. 190

Fejes-nyeviskolában

kizárólag 10—15 évet külföldön töltött középiskolai szaktanárok tanítanak. Kálvintér 13. (Uránia-épületó) 1699

Különféle

Legforgalmasabb

központon bolt, raktár, műhely (kirakatozhat), kiadó. Részes kertészek. Csapó 19. 828

Nedves falak

szigetelésére legjobb, leggazdaságosabb a „Tricosal". — Kapható a Debreceni Műkőgyárban, Fürdő u. 2. 544

Elveszett

fekete kutya lelógó fülekkel. Megtalálója 10 P jutalomban részesül. Széchenyi ucca 50. sz. Házmester. 4632

Költözésnél

csillárt, rádiót, antennát jutányosan átszerel Borka és Biró Kossuth 8. 2092

Villany-,

víz-, gázvezeték szerelést és javítását elvállalja Enyedi Imre szerelési vállalata, Nyil u. 138.

Ingeket,

gallérokat legszebben és olcsóbban tisztit budapesti képviselet, Kossuth u. 15. 1790

Varrást

olcsón vállalok, fehérnemű, felsőruha és mindenféle javításokat. Vendég u. 5. 195

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49 szám alatt.

október 27.

lé kimenő vagy
utról a városba
Simonyi-ut és
carkán át kell
mi klinikák és
a közlekedés ez

óber hó 23.
üzletigazgatóság.

Válasz, élén egy
al, amelynek tag-
éja Géza, Gulyás
eth László, Fülep
A 3—4 összevont
ze 1 (egy) pengő.
ább és legméltóbb
Nyugatnak.

ER
VÁSÁROLJON

szedett szavak
nak. — Üzleti
tarifa. — Fel-
szséggel szolgá-
irdetéseket este
a kiadóhivatal.

32-12.

tatás

RSÍRÁS
gmodernebb peda-
szerint rendkívül
ljes sikerrel válla-
izsga, állami bizo-
Havi pausál árak:
20 pengő. Fried
iskolákra és felső
olákra képesített
írás, másolás, Piac
rat a kapu alatt.

et oktatás.
énnyel, 24 óra ha-
őért. Varga u. 39.
190

yeviskolában
—15 évet külföl-
középiskolai szak-
ítanak. Kálvintér
épületó) 1699

lönféle

orgalmasabb
olt, raktár, műhely
t), kiadó. Részes
sapó 19. 828

dves falak
legjobb, leggaz-
a „Tricosal". —
Debreceni Műkő-
rdő u. 2. 544

Elveszett
a lelógó fülekkel
10 P jutalomban
échenyi ucca 50. sz.
4632

öltözésnél
ót, antennát juttá-
erel Borka és Biró
2092

Villany-,
eték szerelést és ja
Malja Enyedi Imre
llalata, Nyil u. 138.

Ingeket,
egszebben és olcsób-
budapesti képviselet,
15. 1790

Varrást
lok, fehérneműt, fel-
mindenféle javításo-
g u. 5. 195

ért felelős: Thury

lonos a Debreceni
Ujság vállalat.
tt Nagy Károly és
forgógépén, Debre-
ucca 49 szám alatt

VASÁRNAP, 1934 OKTÓBER 28. XXX. ÉVFOLYAM 244. SZÁM. 20 fillér

debreceni
független Ujság
politikai napilap

Mai mellékletünk: egy teljes regény minden példányonként vásárlónak

FINÁLÉ:

a félszemére megvakított lóidomító 6000 pengőt kapott Jávortól, Jávor pedig két hónapot kapott a bíróságtól

A véres cirkuszi pofozkodás főtárgyalásán sírva borult össze a színész, a felesége és Winternitz úr

Budapest, október 27. A büntetőtörvényszék szombaton délelőtt folytatta Jávor Pál véres cirkuszi botrányának tárgyalását. Ezúttal is hatalmas érdeklődés nyilvánult meg a tárgyalás iránt. Amikor a bíró enunciálta a tárgyalás megkezdését, dr. Sándor László ügyvéd, a sértett, Winternitz Károly jogi képviseletében bejelentette, hogy minden magánjogi igényről lemond és nem kívánja Jávor Pál megbüntetését. Ez a bejelentés állítólag azért történt, mert Jávor a kiütött szemért hatezer pengőt fizetett az artistának.

Tekintettel azonban arra, hogy ebben az ügyben már az ügyész is képviselte a vádat, az eljárás nem szünt meg, hanem tovább folytatták a tárgyalást. Először Góth Sándornét hallgatták ki, aki elmondotta, hogy amikor az esetről értesült és szembekerült Jávorral, így szólt hozzá: „Pfuj, szégyelje magát, ez brutalitás!" De azt nem mondta, hogy „maga piszok, barom".

Izsák Márton állatápoló kijelenti, hogy őt egy cirkuszi alkalmazott megfenyegette, ha nem Jávor javára vall.

Katona Pál, Rökk Marika lovának ápolója vallomásában ezeket mondotta:

— Jávor akkor este panaszkodott, hogy rosszul ment a lova. Winternitz erre mérgesen rákiáltott. Jávor tovább akart menni, de Winternitz megint rákiáltott: „Idióta". Jávor megfordult. Winternitz eléje ugrott és a kezében levő nádvesszővel Jávor ajkára sújtott. Én így láttam. Jávor erre a bokszhoz lökte Winternitzet. Ez rugdalózott. Jávor úr védekezett és közben megérintette Winternitz arcát.

A teremben a tanu kijelentésére nagy derültség támadt.

— Mit csinált Jávor? Megcirógatta Winternitzet?

— Hát kérem, hozzáért...

— Ne beszéljen zöldségeket, vigyázzon mit mond, mert baj lesz. Mit csinált Jávor?

— Védekezett és felemelt kezével megérintette Winternitz arcát.

— Tudja maga mi a hamis tanuzás következménye? Öt évig terjedhető fegyház. Hogy mer hamisan vallani? — fordul az ügyész a tanu felé.

— Nem vallottam hamisan. Jávor védekezett a nádpálca ellen.

Jávor felpattan és indulatosan a lóápolóra kiált:

— Mondja meg amit látott, ne védjen engem!

Ezután Ren József színházi munkás azt adta elő, hogy Winternitz állandóan káromkodott és szidta Jávort, mert a színész szerinte nem tudott lovagolni. Ők állandóan féltek a katasztrófától.

— Miféle katasztrófától? — kérdezte a bíró. — Nem tud talán Jávor lovagolni?

— Hát tud egy színész lovagolni? — válaszolta a tanu a közönség nagy derültségére.

Ruszt Miklós ügynök szerint először Winternitz ütötte meg ostorral Jávort, aki viszont az artistát a bokszhoz támasztotta.

— Támasztotta?... — ismételte fejcsóválva a bíró a közönség derültsége közben. — Megütötte Winternitzet Jávor?

— Egymást ütötték. Amikor Somlay úr megfogta Winternitzet, ez rugdalózott, azt kiabálta „Idióta", kicsúszott Somlay karjaiból és ekkor Jávor úr jobbkezével találta magát szembe.

A közönség általános derültséggel fogadta a tanu meghatározását.

Néhány tanu kihallgatása után Vizy István szabó azt adja elő, hogy Winternitz idiótának nevezte Jávort, majd megütötte.

A tanukihallgatások elhangzása után vitéz Széchy István ügyész bejelentette, hogy Katona Pál, Vizy István és Ruszt Miklós ellen hamis eskü miatt megindíttatja az eljárást s kéri az iratok áttételét az ügyészséghez.

A vád- és védőbeszéd elhangzása után Jávor Pál az utolsó szó jogán mondott néhány mondatot.

— Borzasztóan sajnálom a dolgot — mondotta halk, izgatottságtól remegő hangon Jávor —, nem én kezdeményeztem... öntudatomon kívül követtem el... Máris borzasztóan megszenvedtem érte...

A bíró ekkor közölte, hogy az ítéletet félóra mulva hirdetik ki.

Jávorné, aki a hallgatóság első padsorában ült, előresietett férjéhez. Szeme erősen ki volt sírva. Átölelte férjét és így indultak ki a tárgyalóteremből.

Az ügyészi pódium mellett szembetalálkoztak Winternitzel, aki megszólította Jávort.

Pár pillanatig halkan beszélgettek hármasban, de nem lehetett hallani, hogy miről. A közönség csak azt látta, hogy Jávorné és férje, valamint Winternitz könnyezik és percekig egymás kezét szorongatják.

Végül is a bíróság kihirdette az ítéletet, amelyben súlyos testi sértés vétsége címén kéthónapi fogházra ítélte Jávor Pált, aki fellebbezett az ítélet ellen.

Mit látott egy francia világlap munkatársa Jankapusztán?

Az olasz „Stampa" szerint Jugoszlávia már többször adott menedéket külföldi államfők merénylőinek

Páris, október 27. Michel Bossan, az Excelsior tudósítója ma tovább folytatja Nagykanizsáról keltezett cikksorozatát.

Annyi kétségtelen — írja a tudósító —, hogy Horváth Emilnek, a Jankapuszta bérlőjének szerződését ez év áprilisában felbontották. Schlosser, az új bérlő kijelentette, hogy a bérlet átvételekor már csak két horvát tartózkodott ott. Ugyancsak Schlosser kijelentései szerint a horvátok néha csak négyen vagy öten voltak, bizonyos időpontokban azonban többen is. Katonai kiképzésről Janka-pusztán nem volt szó. Bossan ebből a kijelentésből arra a következtetésre jut, hogy Jankapusztán nem volt a szó szoros értelmében vett tábor, hanem a horvát politikai emigránsok gyülekezési és menedékhelye.

A tudósító Basamajorba is ellátogatott, ahol a parasztok szintén kijelentették, hogy az ott tartózkodott horvátok elköltöztek. Bossan beszélgetett Mulat Ferdinánd ispánnal is. Mulat kijelentette, hogy Eszéken bányamunkás volt, Radics pártjához tartozott és ezért a szerbek bántalmazták. Magyarországon tartózkodási engedélyt kapott, de megtiltották neki, hogy elhagyja Basamajort és minden hónapban köteles a csendőrségen jelentkezni.

Bossan végül egy harmadik majorról, Vencapusztáról is megemlékezik. Azt írja, hogy Vencapusztán szintén horvátok nyomára bukkant, akik azonban rövid idővel ezelőtt eltávoztak. Végül megállapítja, hogy Jankapuszta bérlője, Horváth Emil eltünt. Basamajor bérlője állítólag Budapesten van, de pontos címét alkalmazottai sem tud-

KÖZGAZDASÁG

LANYHA A GABONAPIAC

Határidőüzlet:

Búza: március 16.70, 68, 65, 63, 62, zárlat 16.61—62, május 16.96, 98, 90, 91.

Rozs: március 13.15, 07, zárlat 13.09—12.

Tengeri: május 10.63, 52, 55, 52, zárlat 10.51—53.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 16.15—16.50, 78 kg. 16.30—16.65, 79 kg. 16.45—16.80, 80 kg. 16.65—16.90, ftiszai 77 kg. 15.75—16.00, 78 kg. 15.90—16.15, 79 kg. 16.05—16.30, 80 kg. 16.15—16.40.

Rozs: 12.00—12.15, tak. árpa 13.90—14.10, zab 13.90—14.00, tengeri 11.40—11.50.

A készáruvásáron búza 5 és rozs 10 fillérrel olcsóbb, zab 10 fillérrel drágább, tengeri nem változott.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.05—17.45, 100 cseh korona 14.02—14.20, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 340.30—344.30, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 3.42—3.46, 100 líra 29.90—30.25, 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

...

A színarany kilója 5600—5610 pengő.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Október 27., szombat: Battonya, Istvándi, Szekszárd (havi), Mindszent,

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

DEBRECENI HELYI VASÚT.

HIRDETMÉNY

Abból az alkalomból, hogy a Bocskay—Kispest mérkőzést folyó évi október hó 28-án délután a Stadionban rendezik meg, amelyre előreláthatólag több ezren mennek ki villamoson, a mérkőzést látogató közönség részéről felmerült kívánságnak megfelelően, a város vezetőségének hozzájárulásával e napon délután 12 ó. 30 p.-től kezdve 2 ó. 30 p.-ig, tehát addig az ideig, amíg a mérkőzésre a közönséget kiszállítjuk, a fővonalon közlekedő összes kocsikat „2" iránytjelző számokkal látjuk el és azok mind a városi uszodáig közlekednek. A Vilmos Császár-körút elejétől (Simonyi-uti sarok) az Egyetemi klinikákig és onnan vissza pedig 5—6 percenként külön ingakocsit járatunk és így a Vilmos Császár-körutra és a Klinikák felé kimenő vagy a Vilmos Császár-körutról a városba bejövő utasoknak a Simonyi-ut és Vilmos Császár-korut carkán át kell szállaniok. Az Egyetemi klinikák és Városi uszoda között a közlekedés ez idő alatt szünetel.

Debrecen, 1934 október hó 23.

Az üzletigazgatóság.

— **Megjelent az új Válasz**, élén egy új szerkesztőbizottsággal, amelynek tagjai: Buday György, Féja Géza, Gulyás Pál, Juhász Géza, Németh László, Fülep Lajos, Szerb Antal. A 3—4 összevont duplaszám ára mindössze 1 (egy) pengő. A Válasz a legkorszerűbb és legméltóbb utóda az osváthernői Nyugatnak.

DEBRECENI EMBER DEBRECENBEN VÁSÁROLJON

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

„Szerencsés"
jeligének levele van. Kérem átvenni a kiadóból. 4628

Betöltendő állás

Gyakorlott
varróleány fölvételik Fischer nőidivatszalonban, Piac 49., I. em. 2106

Tanulónak
elmenne izr. 15 éves fiú. Vendég ucca 5. Klein Mihály. 11

Középkorú,
perfektül főző nő, ki a baromfival is tud bánni, november egyre tanyára felvételik. Jelentkezni vasárnap Piac 39., házfelügyelőnél. 4631

Lakást
adok városban kevés dologért egy magános nőnek. Értekezni Nyilastelep, Márton Kálmán ucca 2. 12

Kiszolgálóleányt
jó bizonyítvánnyal — fölvesz Deutsch Ilona, Széchenyi 6.

Állást keresők

Fodrászsegéd,
ki ondulál is, állást keres. Cím: Sinai, Miklós u. 1. 4625

Ingatlan

Elcserélem
3 szobás közeli kertségi házamat városival ráfizetéssel. Cím a kiadóban. 2102

Déli soron
házhelyek eladók. Felvilágosítást ad Weiszmann Jakab mérnök, Piac u. 43. Svetits bérház. 2094

Modern
kettő-, háromszobás családi lakóházak a Poroszlay úton kedvező részletfizetések mellett eladók. Értekezni Tóth és Sebestyén részvénytársaságnál, Fürdő ucca 2. szám. 4275

Házhelyek
részletre is kaphatók város belterületén. Értekezni lehet: dr. Szalay, Szent Anna u. 14. és dr. Dróth, Piac u. 49. ügyvédeknél. 2082

Központon
levő házam elcserélném kisebbel, esetleg közeli kisösségen is. Cím a kiadóban. 829

Modern
családi lakóházak Poroszlay uton kedvező részletfizetések mellett eladók. Érdeklődni Tóth és Sebestyén rt.-nál Fürdő ucca 2. szám alatt. 1737

Kiadó lakás

Légfűtéses
különbejáratú bútorozott szoba állandó lakásnak kiadó. Cím kiadóban. 2099

Két szoba
orvosi rendelőnek vagy irodának kaidó. Csapó ucca 10., az emeleten. 2024

Különbejáratú
bútorozott szoba 1—2 személy részére olcsón kiadó. Értekezni Arany János u. 1., cipőüzlet. 2103

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Bethlen u. 44. 4623

Uccai
bútorozott szoba, közös előszoba, fürdőszoba használattal kiadó. Arany János ucca 19. sz. 2100

Kiadó
irodának vagy lakásnak az Iparkamara házában, Werbőczy ucca 4. szám alatt november 1-re második emeleten egy 2 szobából álló lakás, november 15-re pedig az első emeleten szintén egy 2 szobából álló lakás. 2079

Egy
szoba, konyha, speiz november 1-re kiadó. Busi ucca 7. 4634

PÜSPÖKI PALOTÁBAN
bútorozott szoba kiadó. Érdeklődni házmesternél I. kapu, hátul az udvarban. 1975

Modern
3 szobás, elő-, fürdőszoba, — minden mellékhelyiséggel újonnan festve, azonnal kiadó jutányosan. Csokonai 44. 4633

Szép
földszintes uccai bútorozott különbejáratú szoba kapualatt jobbra kiadó. József kir. herceg ucca 6. 2048

Kiadó
uccai kétszobás összkomfortos úri lakás leszállított bérért. Teleki ucca 13. 4627

Egyszobás
és kétszobás modern lakás s raktárhelyiségek kiadók. Degenfeld tér 4. 4637

Kétszobás,
konyhás, kamarás lakás azonnalra kiadó. Varga ucca 12. S

Két szoba,
előszoba, fürdőszobás lakás Simonffy u. 48. alatt november 1-re kiadó. Értekezni dr. Árvay ügyvéd, Első Takarék. 4524

Két szoba,
előszoba, fürdőszobás lakás Simonffy u. 48. alatt november 1-re kiadó. Értekezni dr. Árvay ügyvédnél, Első Takarék. 4000

Uccai
csinosan bútorozott szoba november elsejére kiadó. Széchenyi ucca 27.

Egy
szép uccai szoba, konyha, speiz, mosóházzal fás udvarban kiadó nov. 1-re. Apaffy ucca 20 673

Kettőszobás,
konyhás lakás kiadó. Hatvan ucca 22. 4630

Üzletek

Üzlethelyiség
november 1-re kiadó. Szent Anna u. 2. 2096

Üzlethelyiség
a Bika bérházban azonnalra kiadó. Felvilágosítás az irodában. 4626

Eladás

Megkezdődött
olcsó gyümölcsfa- és szőlővesszőárusítás. Piac ucca 66. 2105

Chevrolet-autó,
üzemképes, eladó. Kellő garanciával esetleg részletre is. — Csapó ucca 10., az udvarban. 8

Piatnik-
és aluminium játékkártyák, világmárkás öngyujtók és alkatrészei nagy választékban Szász trafikban, Piac u. 64. 4629

Érdekes csigagyüjtemény,
kb. 800 darab, egészben eladó. Csapó ucca 10., udvari lakás. 9

Egy
női télikabát eladó. Teleki u. 11. sz. 831

Teljesen új
szmoking-szabású fekete ruha két mellénnyel (fekete és szürke), legelsőrendű anyagból, igen finom kidolgozású — igazi alkalmi vétel! — 100 pengőért eladó. Ugyanott egy használt női barna télikabát is eladó. Rákóczi ucca 50. szám, balra 3. ajtó. 4279

Eladó
sürgősen kettő darab ágy, konyhakredenc, asztal, stelázsik nagy mosóteknő, dézsa, vászonroletták, kerékpár. Piac u. 58. Érdeklődni felügyelőnél. 2107

Négy darab
öthónapos malac eladó. Diófa ucca 32. szám. 830

Fajalma
elsőrendű, őszi kapható nagyban, vagy tíz kilónként. — Batthyány ucca 17., félemelet 4. 1865

Varrógép 100 P,
zongora, Wertheim-szekrények, rézágyak, sezlonok, szekrények, fél háló, divány, konyhagarnitúra, előszobagarnitúra, íróasztalok, tükrök eladók. Csapó 6. 4635

Bútor

Gyermekkocsi,
Vasbútorgyár elismert legjobb és legszebb gyártmánya, beszerezhető közvetlen a gyártelepen és a városi mintalerakatban, — Piac u. 70., valamint Kántor Ernő és Társa cégnél. 4339

Modern
alig használt ebédlő olcsón eladó. Arany János u. 42., udvarban. 2104

Vétel

Dupla
ágyterítőt, fehéret megvételre keresek. Ajánlatot „Ágyterítő" jeligére a kiadóba kérek. 12

Búzaaljat,
repcealjat, kölest megvételre keresek. Apaffy ucca 20. 765

Pénz

Kölcsönöket
elsőhelyű bekebelezésre folyósítunk. Pénzt prima fedezetre kihelyezünk. Zálogház, Hunyadi u. 14. 2020

Oktatás

GYORSÍRÁS
tanítást a legmodernebb pedagógiai elvek szerint rendkívül gyorsan és teljes sikerrel vállalok. Állami vizsga, állami bizonyítvány. — Havi pausál árak: 5—10—15 és 20 pengő. Fried Sándor középiskolákra és felső keresk. iskolákra képesített szaktan. Gépírás, másolás, Piac ucca 44, bejárat a kapu alatt.

Német oktatás,
kitünő eredménnyel, 24 óra havonta 6 pengőért. Varga u. 39. 190

Fejes-nyeviskolában
kizárólag 10—15 évet külföldön töltött középiskolai szaktanárok tanítanak. Kálvintér 13. (Uránia-épületó) 1699

Különféle

Legforgalmasabb
központon bolt, raktár, műhely (kirakatozhat), kiadó. Részes kertészek. Csapó 19. 828

Nedves falak
szigetelésére legjobb, leggazdaságosabb a „Tricosal". — Kapható a Debreceni Műkőgyárban, Fürdő u. 2. 544

Elveszett
fekete kutya lelógó fülekkel. Megtalálója 10 P jutalomban részesül. Széchenyi ucca 50. sz. Házmester. 4632

Költözésnél
csillárt, rádiót, antennát jutányosan átszerel Borka és Biró Kossuth 8. 2092

Villany-,
víz-, gázvezeték szerelést és javítását elvállalja Enyedi Imre szerelési vállalata, Nyil u. 138.

Ingeket,
gallérokat legszebben és olcsóbban tisztit budapesti képviselet, Kossuth u. 15. 1790

Varrást
olcsón vállalok, fehérnemű, felsőruha és mindenféle javításokat. Vendég u. 5. 195

A kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49 szám alatt.